ЧУДЕСАТА
НА
СВЕТИ ИВАН РИЛСКИ

СЕДМО ПОПЪЛНЕНО ИЗДАНИЕ

От Архимандрит Климент Рилец

1946

АРХИМАНДРИТ КЛИМЕНТ РИЛЕЦ

ЧУДЕСАТА
НА
СВ. ИВАНА РИЛСКИ
И
ЧУДОТВОРНАТА ИКОНА
НА
ПРЕСВ. БОГОРОДИЦА „ОСЕНОВИЦА“
В РИЛСКИЯ МОНАСТИР

СЕДМО ПОПЪЛНЕНО ИЗДАНИЕ

ПО СЛУЧАЙ 1,000 ГОДИНИ ОТ БЛАЖЕННАТА КОНЧИНА
НА СВ. ИВАНА

ИЗДАВА КНИГОИЗДАТЕЛСКА КООПЕРАЦИЯ „СВ. ИВАН РИЛСКИ“ — РИЛСКИ МОНАСТИР

СОФИЯ — СИНОДАЛНА ПЕЧАТНИЦА — 179/1946

РАЗРЕШ. № 1800—I — 3—1291 ОТ 19 АВГУСТ 1946 ГОДИНА

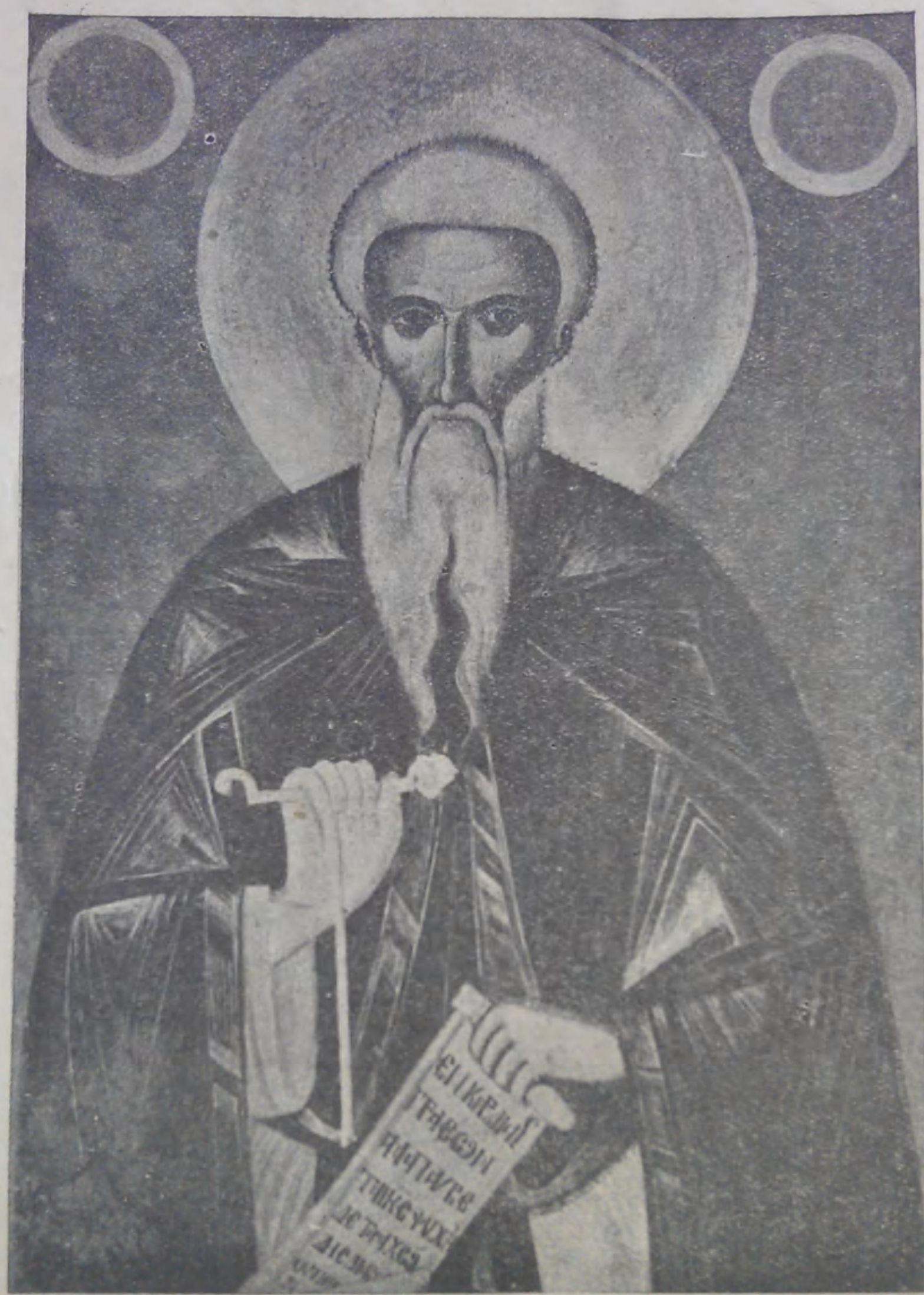

Чудотворната икона на Св. Ивана Рилски.

Тя е най-старата. Намира се в съборната църква на манастира, в левия придел, посветен на Св. Николая.

ЧУДЕСАТА НА СВ. ИВАНА РИЛСКИ

Св. Иван, намирайки се в горните селения, винаги бди за живота на монастиря и братството му. Това са го усещали братята винаги в минути на нещастия — в опасни времена.

Също и благочестивият български народ винаги е усещал св. Ивана близо до душата си. Особено пък в времената на робството, потиснат и онеправдан, българският народ масово се стичал при мощите на св. Ивана и търсил от него помощ, закрила и утеха в скърбите си. Различни болни получавали изцеряване при мощите на св. Ивана, щом се обръщали към него с пълна и дълбока вяра. При мощите на св. Ивана се извършили множество чудеса и не напразно св Иван се нарича „чудотворец". За съжаление, в миналото чудесата не са били записвани, за да останат за поука на бъдащите поколения. Тук описваме чудесата главно от по-ново време.

1. Покровителят на българския народ и неговите чудотворства

Под този надслов в в. „Зора", бр. 6412 от 26. X. 1940 година известният Хр. Вакарелски, уредник на Софийския Етнографически музей, помества една статия, съдържанието на която предаваме дословно:

„Неизличими са спомените от детинството ми, когато пред Великден, пред Спасовден, пред Голяма или Малка Богородица талиги с кочии, накичени празнично и със шумни прапорци-звънци една след друга прекосяваха селото ни. „Манастирлии, манастирлии!" — откъде ли не, чак от Чирпан, от Старо-Загорско, Сливен и другаде пътуваха за свети Иван. А нашенци, когато тръгнеха, започваха да се сбогуват по ред от къща на къща от единия край на селото, до другия. Кърпи, чорапи, китки с пари, чержета, фути и прочее се метаха и накачваха по раменете и гърдите на заминаващите да носят и се поклонят на свети Иван... „Като че на свети Иван е тръгнал!" — ще кажат за някого, когато се е много наконтил и накичил.

На свети Иван, на Рилския манастир се иде не само да се види свят и път. Там се ходи в най-добри случаи за здраве: здравите да не се разболяват, болните да оздравеят. Мнозина здрави изпълняват оброк (обет) да го посетят, даден когато са били болни. Неизличим е и споменът, който майка ми разправяше за първото ми завеждане в Рилския монастир. До третата-четвъртата години съм бил отчаяно болнав. Родителите ми всички грижи са употребили за оздравяването ми и най-сетне баба ми Спаса е посъветвала да ме заведат на Св. Иван, та ако Той пожелае, да ми дарува живот, ако поиска, да си ме прибере, и там в монастира да ме оставят. И тръгнала пред Мала Богородица баба Спаса, мама и вуйчо с талигата. Взели ме — болен до последна възможност. Негде над с. Пастра спрели да пренощуват. Разпрегнали коня, наклали огън край реката. Баба не знаейки какво да прави от мъка, отсекла лескова тояжка, върнала се при огъня и ми я показала. Аз съм посегнал към нея и тя ми я дала, като ме повдигнала да стана. За учудване на всички, подпирайки се на тояжката, аз съм престъпил и походил! — „Миличък, свети Иване, ти ни подари детето!" — извикали и майка ми и баба ми, и направили метания по посока на монастира. — Миличък, свети Иване, твое е детето! Дай Боже да оздравее, обричаме го, кога порасне, самичък да ти го пратим с дарове!" — И наистина свети Иван помогнал. — „От тогава детето ми се отръси и болка по него що е, не знам!" — казваше постоянно майка ми.

Оброкът бе изпълнен отдавна. Не бива дадена дума да не се изпълни: „По корем да се влачиш, дадена дума да изпълниш!" — казват. А такива оброци има с хиляди у нашия народ, защото *вярата у българина в покровителствената мощ на Рилския свят чудотворец е голяма.*

Тежко на народ без свой светец! А българинът има кому да се осланя: свети Иван е *застъпник на българския народ*, българския народ е достоен крепител на Христовата църква. И днес, когато четем издадените „Чудеса на св. Иван Рилски и чудотворната икона на Пресв. Богородица „Оценовица" от архимандрит Климент Рилец (1940 г.), трябва да изкажем задоволството си, че най-сетне е имало, кой да се сети за опазване и издирване на... преинтересните случаи, свързани с силата на вярата в нашия свят покровител и патрон на българските будители — Рилският пустинножител свети Иван Чудотворец. В деня на неговия празник на Будителите, който е наскоро, всеки българин би трябвало да познае повече нещо от житието на св. Иван Рилски, от историята

на Рилския монастир, която скоро ще сключи 1000 години и от почитта и вярата в мощите и духа на св. Ивана.

с. Рила, 20 октомври 1940 г.

Хр. Вакарелски

Горната статия е дословно препечатана в „Църков. вестник" бр. 41 от 1. XI. 1940 г

2. Св. Иван изпъжда из монастиря одринските турци-разбойници

Неизвестно точно през коя година, според съществуващото предание, в монастиря навлезли разбойници-турци от Одринско, с намерение да го оберат. Духовникът Севастиян (монастирски изповедник, човек със свят живот, голям пустинник и подвижник, имащ дар на прозорливост, починал през 1833 год.) събрал братята на молитва в църква.

Разбойниците се прибрали по стаите на почивка, готвейки се да нападнат монастиря и да направят обир през нощта. Но ето що се случва: главатарят заспал; през нощта му се явява един нисък старец с дълга брада и с патерица, набил го и му заповядал да напусне по-скоро монастиря. Побеснял от злоба, главатарят отишел при стражата, що пазела входа към стаята му и ѝ се скарал, задето пуснали някой „кешиш" (монах, по турски) при него да го бие. Стражата му отговорила, че никой не е влизал в стаята му, и че те добре го пазят. Разсърден, главатарят на сутринта се оплакал на игумена за случката и му заповядал да събере всички калугери, за да види кой-ли е идвал нощес да го безпокои. Игуменът свикал всички братя. Главатарят прегледал всички, но не намерил стареца, който го бил. „Той не е тук, заявил главатарът на игумена, той се крие някъде, аз ще го намеря!" Игуменът като преброил братята, заявил с положителност на главатаря, че тук са всички братя. Игуменът се досетил, че това явяване на стареца е чудо, поканил главатаря да влезе в църквата и с най-голяма внимателност да прегледа образите на изписаните преподобни отци по стените и иконостасите. Главатарят, като разгледал църквата, се спрял пред старинната икона на св Ивана, която понастоящем се помещава в иконостаса на параклиса св. Никола. „Този „кешиш" ме би", заявил той на игумена. Последният му обяснил, че това е св. Иван, който е живял преди 900 години и че монастирът е негов — „та затуй той, изглежда е бил нещо недоволен от тебе, та те е гонил".

Главатарът разбрал каква е работата. Заповядал на четниците си да се стягат. И веднага всички напущат монастиря. Така св. Иван избавил своя монастир от големо нещастие.

3. Св. Иван закриля детето на една вярваща майка

През месец август 1936 год. Катерина Стефанова Ташева, жена на търговец, родом от с. Радилово (Пещерско), живуща понастоящем в с. Батак (Пещерско), ми разправи следното: „Преди 9 години когато момчето ми беше на 9 месеца, се разболя силно. Изгубих вече всяка надежда, че то ще остане живо. Веднаж, през нощта, сънувам, че държа в ръцете си едно шарено, черно и бяло, орленце, плача и повтарям: „ще ми изхвръкне това орленце!“ В това време се явява една жена и ми казва: „Не се бой, няма да ти изхвръкне орленцето. Виждаш ли там далеч този монастир? — това е монастирът на св. Ивана. Ще го заведеш там да постои и орленцето ще остане за всякога твое“. На другия ден детето беше вече добре, но аз не казах за съня нищо на мъжа си, нито обещах, че ще заведа сина си в Рилския монастир. След няколко дена здравето на детето отново се влоши. Тогава реших да кажа на мъжа си за съня, защото сама не можех да поема отговорност, че ще изпълня обещанието си — да заведа сина си в монастиря. Мъжът ми се съгласи, и ние двамата обещахме, че като стане синът ни на 10 години, ще го заведем в монастиря. След като сторихме това, детето оздравя и до днес е здраво и читаво. Тази година Бог ни помогна да изпълним обещанието си: използвахме намалението по железниците, тръгнахме с християнското братство и дойдохме благополучно в монастиря“.

4. Едно болно дете, измито с вода от аязмото оздравява

АКТ

Днес 15 юни 1937 година, в Рилския монастир г-жа Зора Барутчийска, родом от гр. Кюстендил, живуща в София, ул. Искър № 19 разправи на мене — иеромонах Климент, брат на Рилската св. обител, изпълняващ ефимерска длъжност, следната случка от живота ѝ:

„Когато съм била малка, майка ми ме довела в Рилския монастир. Аз съм била болна от червен вятър. Лицето ми било подуто и червено. Майка ми ме завела горе на постницата „Св. Иван“ и ми измила лицето с вода от аязмото. Хората, които видяли, какво

Главатарът разбрал каква е работата. Заповядал на четниците си да се стягат. И веднага всички напущат монастиря. Така св. Иван избавил своя монастир от големо нещастие.

3. Св. Иван закриля детето на една вярваща майка

През месец август 1936 год. Катерина Стефанова Ташева, жена на търговец, родом от с. Радилово (Пещерско), живуща понастоящем в с. Батак (Пещерско), ми разправи следното: „Преди 9 години когато момчето ми беше на 9 месеца, се разболя силно. Изгубих вече всяка надежда, че то ще остане живо. Веднаж, през нощта, сънувам, че държа в ръцете си едно шарено, черно и бяло, орленце, плача и повтарям: „ще ми изхвръкне това орленце!“ В това време се явява една жена и ми казва: „Не се бой, няма да ти изхвръкне орленцето. Виждаш ли там далеч този монастир? — това е монастирът на св. Ивана. Ще го заведеш там да постои и орленцето ще остане за всякога твое“. На другия ден детето беше вече добре, но аз не казах за съня нищо на мъжа си, нито обещах, че ще заведа сина си в Рилския монастир. След няколко дена здравето на детето отново се влоши. Тогава реших да кажа на мъжа си за съня, защото сама не можех да поема отговорност, че ще изпълня обещанието си — да заведа сина си в монастиря. Мъжът ми се съгласи, и ние двамата обещахме, че като стане синът ни на 10 години, ще го заведем в монастиря. След като сторихме това, детето оздравя и до днес е здраво и читаво. Тази година Бог ни помогна да изпълним обещанието си: използвахме намалението по железниците, тръгнахме с християнското братство и дойдохме благополучно в монастиря“.

4. Едно болно дете, измито с вода от аязмото оздравява

АКТ

Днес 15 юни 1937 година, в Рилския монастир г-жа Зора Барутчийска, родом от гр. Кюстендил, живуща в София, ул. Искър № 19 разправи на мене — иеромонах Климент, брат на Рилската св. обител, изпълняващ ефимерска длъжност, следната случка от живота ѝ.

„Когато съм била малка, майка ми ме довела в Рилския монастир. Аз съм била болна от червен вятър. Лицето ми било подуто и червено. Майка ми ме завела горе на постницата „Св. Иван“ и ми измила лицето с вода от аязмото. Хората, които видяли, какво

прави майка ми, казали й да не топи лицето ми с вода, че ще стане по-зле. Но тя като имала гореща вяра в чудотворната помощ на св. Ивана, не ги послушала. И наистина, додето слезем в монастиря, лицето ми съвършено се изчистило и аз съм оздравяла напълно".

Истинността на гореизложеното потвърждавам с подписа си (п) Зора Барутчийска.

Съставител на акта: (п) **Иеромонах Климент.**

5. Св. Иван наказва един офицер за спиритизъм

През 1920 год. монастирът бива посетен от една група, около 38 души, български авиатори със семействата им. Донесли тогава и една перка-пропилер, от един разрушен през европейската война български аероплан, която и по настоящем стои в музея. Повечето от тях били настанени в стаите, които се намират в съседство с царските апартаменти. Вечерта се събрали в стая № 71 около 3 фамилии и се занимавали нещо до 11½ ч. през нощта със спиритически сеанси. След това се разотишли и легнали да спят. В стая № 71 останали да спят 3—4 души, в това число и един поручик, за когото ще говорим сега. Поручикът легнал към срещуположната на прозорците стена. Към 2 часа той усетил силно налягане, поискал да извика, но не можал, погледнал в стаята и видял един нисък човек с бяла дълга брада. Поручикът напрегнал всичките си сили и високо извикал. Старецът се скрил зад пердето на прозореца. Онези, що спали заедно с него, се събудили и се притекли на помощ. Той им обяснил, че някой е идвал през прозореца и цел го е смазал. При прегледа приятелите му установили, че той не може да си движи краката. Наскоро му се отнел и езикът. Така им се нарушил сънът и те не могли вече да заспят. Прегледали прозореца. Констатирали, че той е разположен много високо от земята, така, че със стълба никой не може да го стигне. Разбрали, че работата се касае до едно чудно явление на св. Ивана.

В 4 часа ударили за утрината. Иеромонах Онуфрий, който ми разправи за горната случка, отишел в църква да служи като ефимерий и бил там посрещнат от опечалената съпруга на поручика (той бил женен и имал 2 деца), и другарите му, които разправили за случката.

През време на св. литургия, към херувимската песен, пострадалият поручик бил донесен в църква и сложен пред средния по-

лиелей (до Хреловия трон). Службата била извършена в параклиса св. Никола, понеже било четвъртък. След привършване на службата, по нареждане на игумена, иеромонах Серафим, бил отслужен молебен пред ковчега с мощите на св. Ивана. Болният бил донесен и сложен до ковчега. През време на молебена поручикът извикал „оле-ле"! започнал да се движи и проговорил. Когато бил привършен молебенът, болният сам станал и прибрал дрехата си от пода. Всички присъствуващи се зарадвали, гледайки на станалото чудо. Със сърца, изпълнени от радост, всички са изпели тропара на св Ивана: „Покаян я основаніе. . ." и отишли всички заедно с оздравялия в игуменарницата (приемната зала на игумена) „на честито". Тук поручикът заявил, че това му е било наказание от св. Ивана. за гдето те устройвали в монастиря спиритически сеанси. Възможно е, този поручик през време на сеанса да е правил опит да извика духа на св. Ивана. Командирът смъмрил всички, които участвували, като им обърнал внимание, че такива работи не се правят по монастирите. Същия ден, в 10 часа, всички се стегнали и напуснали монастиря.

След известно време поручикът се обадил на игумена от София, че бил вече напълно здрав, защото той заминал със известни следи от сполетялото го нещастие.

6. Св. Иван покровителствува българските войници

Иеромонах Онуфрий, който е слушал за описваната по-долу случка от офицери — очевидци, разправя следното:

„През 1913—1914 год., през Балканската война, когато българското войнство победоносно настъпваше срещу турците и когато Одрин беше вече превзет и войниците напредваха към Чаталжа, турците, като видяли, че българите надделяват, докарали араби, които започнали да се бият много ожесточено, хвърляли се просто със зъби да късат. Всред българските редици настъпило за момент колебание. И ето, в тези критически минути, войниците виждат един старец с дълга бяла брада, с издигнат кръст и патерица да ги води в сражението. Те разбрали, че им се явил св. Иван Рилски. С благоговение всички застанали за момент на колене и после с въодушевление се нахвърлили на противника и го победили. За това събитие разправяли самите офицери очевидци, когато след войната посетили монастиря".

7. Турци-башибозуци, дошли да оберат монастира, се скарват помежду си

През 1876 година, след Баташкото клане — разправя иеромонах Исаия (съгласно думите на стареца монах Серапион, очевидец на събитието) в монастиря един ден навлезли няколко чети турци-башибозуци от Дупница и Горна-Джумая. По онова време, вследствие правените от българите заговори и въстания за освобождение от турското иго, турците са били много озлобени против българите. Допускането на турските чети да навлезат в монастира, изглежда, станало със знанието и съгласието на турските заптиета, които стояли заедно с монастирската стража (пандури) и на двете монастирски порти: „Дупнишката" и „Самоковската". Игуменът Пантелеймон, който бил много мъдър и разсъдителен старец, като се научил за станалото и като разбрал, че тези турци са дошли да оберат монастиря и че ще има сигурно и клане, издал строга заповед: да се пази най-голямо спокойствие, да не се правят никакви предизвикателства срещу турците и ако забележи някой, че те си позволяват да крадат, или даже убият някого, да не им се оказва съпротива. Братята се прибрали и се заключили по килиите си и се предали на молитва, с ужас очаквайки наближаващата смърт. Турците започнали да шетат из монастиря, за да разгледат, къде какво има за плячка, за да се ориентират и когато им бъде даден от началниците сигнал, да знаят къде да насочат своето внимание за грабеж. Отишли те да разгледат и църквата и монасите чули, как турците, сочейки на средния полиелей, мислейки, че той е от злато, казвали: „Да ни падне парче от този полиелей, друго не ни трябва!"... Но св. Иван, изглежда, чул молитвата на някой от поблагочестивите братя, защото внезапно става чудо: джумайските и дупнишките турци се скарват помежду си. Не могли да се погодят, кой какво ще граби и, каточели гонени от някого, всички неочаквано и за голяма радост на братството, напускат монастиря.

8. Св. Иван наказва нечестивия дупнишки околийски началник

Иеромонах Исаия, съвременник и очевидец, разправя следното: „През 1885 година дупнишкият околийски началник, Грънчаров, дошел в моностиря, заедно с подчинения му полицейски персонал, да реквизира монастирската стока. Тогавашният игумен, архи-

мандрит Теофилакт, започнал да увещава околийския началник да не прави това, защото монастирската стока е дарена на монастиря от благочестиви българи, като приношение на св. Ивана. Но околийският началник останал непреклонен и изършил реквизицията почти на всичкия добитък. Този околийски началник поискал да разгледа и монастирската църква, обаче като човек нерелигиозен влезнал в неблагоговейна поза, с ръце отзад. Отворили му св. ковчег с мощите на преподобния св. Иван Рилски. Той се доближил до св. мощи и се осмелил с пръстите си да чукне по главата на св. Ивана и да каже: „С това ли вие, калугерите, лъжете народа!“ Братята, които видели тази кощунствена постъпка, останали смаяни, обаче нищо не могли да продумат, защото Грънчаров, като околийски началник, бил административен началник на монастиря, спадащ в Дупнишката околия. Обаче това, което не могли да сторят братята, сторил го самият св. Иван, за да докаже че българските управници не трябва да убиват вярата, да убиват религиозното чувство у народа, стичащ се с десетки хиляди всека година за поклонение пред чудодействените мощи на св. Ивана. Щом управниците на България започнат да се подиграват с св. мощи, с това, разбира се, ще се подрони верата у простия народ и у интелегенцията, коят и без това е вече доста обезверена.

Но ето какво става. Този околийски началник заминал с свитата си, след направенета реквизиция, в Дупница. Наскоро в Дупница се разпалили политически страсти и Грънчаров, като стамболовист, бил убит от противниците му. Хрърлили го от моста (който бил при старата джамия, до площада) и разпрали гръдния му кош и стомаха, за да бъде той за гавра и храна на кучетата. „Злий зле погуби душу свою“, — казва св. Писание.

9. Св. Иван изпъжда гостите, дошли в монастира за гуляй и веселие.

Монах Методий Зографски разправя, че чул през 1928 год. от една компания млади хора, които се завръщали от монастиря с влака, как същите били излезли да се повеселят на една поляна, под постницата „св. Лука“, и когато започнали там да пеят и играят: внезапно из гората изкочил срещу тех огън. Те се изплашили много от това неочаквано явление и в страх се разбегали. И това чудо ни показва, че св. Иван бди, щото, както монастирът, така също и околността му, където са разположени ме-

стата за уединен подвижнически живот, да не се обръщат на увеселителни места и да не се оскверняват с това. Монастирът е място за молитва. Който идва да го посети, трябва да забрави всичко онова, за което той се е интересувал и към което се е пристрастил в мира. Който посещава монастиря, трябва да се почувствува прероден и духовно обновен, след посещението му, а това ще почувствува той, само ако отива на поклонение, с страх Божий и благоговение.

10. Св. Иван наказва нечестните монастирски служители

а) Св. Иван винаги е бил милостив към ония, що са прибегвали към него в време на нещастие или болест и спасявал монастиря в време на наближаваща опасност, обаче той е бил и строг съдник на ония монастирски служащи, били те братя или чиновници, които не вършат добросъвестно работата си, а гледат да плячкосват монастиря и да се обогатяват нечестно за негова сметка. В такива случаи св. Иван винаги е доказвал на тези хора, че неправилно спечеленото е огън и който го внася в къщата си, внася болести, нещастия и пр.

Архимандрит Кирил и иеромонах Онуфрий разправят: при покойния проигумен иеромонах Кирил († 1895 година) слугувало едно момче Василий, което откраднало след смъртта на проигумена един хубав сребърен дискос (а може би и още други работи). Наскоро след това Василий се оженил и заминал за София. Обзавел се добре. Направил си къща. Веднаж, по случай имения си ден — св. Василий, той посрещал гости. Жена му, черпейки гостите, се хвалила, показвайки дискоса: „Това ни е от Рилския монастир“. . . Не щеш ли, същата нощ им се запалила къщата и изгоряла цялата.

Така св. Иван наказва всеки, който си позволява да изнася нещо монастирско навън.

б) През 1916—17 год. в монастира служил един агроном. Той много нехайно си гледал работата и злоупотребявал. След известно време бил уволнен. Покойният монах Арсений, който ми разправи за това, се обърнал към агронома за „сбогом“ с думите „отсега нататък гледай, как ще те наказва св. Иван“! . . Заминал

си агрономът и дълго време не можал да намери подходяща работа. Разболяла се и жена му. Той трябвало да я изпрати в Виена, за да се лекува. Научава се за това нещо монах Арсений и му пише: „Виждаш ли как те наказва св. Иван, по-нататък още ще те накаже"! . . Агрономът похарчил почти всичките си средства за лекуването на жена си, но не можал да ѝ помогне — тя умрела. Агрономът останал да влачи мизерно съществувание.

11. Св. Иван забранява на турци-разбойници да оберат монастира

Монастирският брат духовник, хаджи Агапий, починал на „таксид", в гр. Кюстендил, през 1868 год., в една от проповедите си разправя за следния чудесен случай:

„Тогава у тиа страшни времена (спазваме правописа на проповедника), когато се прогнева Турциа на сичко христіанство, кога султан Махмуд се расърди на духовенството и обеси пратріархо (значи към 1821 г., когато от турците е бил обесен цариградския патриарх Григорий V), тогава многу от първите духовни и светски лица пострадаха, а мнозина от мученическа смерт умреха. Тогава и нашата свещеная левра болгарская в гулема опасност се намирала. Втова време надошли са от Дупница всички турски началници сос единоверците си, снамереніе да разорат свещеніо монастир; но казуват и свидетелствуват чесните старци; че светио наш заступник св. отец Иоанн самичок си забранил монастиро. Като се спавали началниците спокойно кадіата и аганино (главатарят на турските войници) св. Отец побутал ги спатерицата и ги разбудил и видели го а чие старец сос мантіа облечен и патерица у ръката му и им заповедал да не нарушат нещо монастиро му, защо ако дерзнат има страшно да ги накаже и така тіа двама отоманци кадіата и аганино, не са веке могли да заспат до сутрената от страх: вечерта са легали сос намерение утре да обират, да пленат, да разорат, а сутрената по-скору да бегат; най-напреш са изпадили голите свои единоверци, дето надошли от селата сос коне и вреки за обир. Най-после и тиа си пошли и казали на старците додека лежи тое старец у сандъко, хубаво да го почитате, нема монастиро ви нищо да се дукундиса и си отишли". (Сборник от проповедите на хаджи Агапий — инв. № Л. 4/17, проповед 20-а лист 113).

12. Св. Иван изцерява едно полудело момиче

Разправя схимонах Павел как през 1925 г., когато той изпълнявал послушание на монастирски портар при Дупнишката порта, в монастира било доведено от родителите му едно момиче на име Мита от Дупнишките села. То било сгодено, но една баба от тяхното село решила да излъже момичето да вземе друго момче, като казала, че онова момче, за което тя се е сгодила е „нехрани-майко". Бабата обещала на момичето да ѝ купи едни чехли, ако я послуша и вземе друго момче, което тя ще ѝ посочи. Момичето се съгласило. Но понеже то развалило годежа, Бог го наказал като допуснал да бъде то завладено от дявола. Момичето било обхванато от буйна лудост. Изпокъсало всички свои дрехи, та било доведено в един оризен човал, вързано през кръста с едно въже и остригано. В каруцата, с която било доведено моличето, имало 5—6 души, понеже родителите се бояли да не ги удуши.

Лудата, заедно с родителите и роднините ѝ, била настанена в стая № 104. Схимонах Павел отишел да я поръси с светена вода. Когато той влезнал в стаята им, болната се намирала в несвест, а когато взел да я ръси произнасяйки думите: „да воскреснет Бог и расточатся врази Его. . .", тя започнала да ругае. Явно е, че тя правила това под въздействието на дявола. Майката за да се извини пред о. Павла, казала му: „Дядо, недей ѝ обръщай внимание" Момичето пак, обръщайки се към майка си, казало: „Той хвърля огън върху мене"! Майката успокоявайки я, казала, че това е светена вода, но момичето ѝ отвърнало: „Ти не виждаш, това е огън!" Родителите плачели и молили: „Помогнете", а схимонах Павел им казал: „св. Иван ще ви помогне". Това било преди вечернята. Църквата още била затворена. Като били изморени от пътя, те не отишли вечерта в църквата. Сутринта на другия ден довели момичето в църквата с въже, но то упорствало и с простени ръце не допускало да го вкарат в църквата. Вкарали го насила и довели до ковчега на св. Ивана. Момичето упорствувало, казвайки: „Какво ще целувам аз!" След свършване на утринята направили на момичето маслосвет и го отвели в стаята им. След църква момичето се поуспокоило и заспало. Като се събудило, започнало да иска на родителите да си вървят у дома. Последните мислейки, че тя е още болна започнали да я увещават, че те са дошли на монастиря да гостуват цела седмица и че са донесли цел човал с хлеб. Момичето, обаче, настоявайки да си вървят, обяснило, че като заспало след първата църква, нему се явил един старец, който казал: „Ти няма да си болна вече ще оздравееш!", поради което момичето

искало да не досаждат на монастирските хора: „Те си имат работа, па и ние си имаме работа у дома и трябва да си вървим!“ Родителите, като видели, че момичето им говори смислено, зарадвали се много. Те разбрали, че св. Иван се явил на сън на дъщеря им. Отишли да запалят по някоя свещица в църква и решили да се стегат за път. С радост и благодарствени песни към Бога и св. Ивана, те напуснали монастиря.

13. Чудодейната сила на пръстта от гроба на св. Ивана

Когато еврейският народ се чудел на чудесата, извършвани от Иисуса Христа, Той казал: „Стига да има човек вяра, колкото едно синапово зрънце и ще може планини да премества“ (Мат. 17, 20) и обещал на вярващите в Него, че ще вършат чудеса и по големи от неговите (Иоан. 14, 12). Впоследствие, както узнаваме от книгата „Деянията на св. апостоли“, учениците на Иисуса Христа правили голями чудеса. Не само св. апостоли непосредствено вършели тия чудеса, но даже сянката на апостола Петра изцерявала болните, които били слагани на улицата, по която минавал (Деян. 19, 20). „Кърпите и престилките“ на апостола Павла донасяли изцерявания от болести и изгонвали зли духове, когато са били слагани с вяра върху болните (Деян. 19, 12).

Нящо подобно виждаме да се върши и в монастиря ни. Не само при мощите на св. Ивана стават чудеса, но и от извора („аязмото“), от където пил вода св. Иван, както и от мястото, където били погребани неговите свети мощи, („гроба на св. Ивана“). На тези мисли ни навежда следното повествувание на схимонах Павел за чудо, станало от пръстта из гроба на св. Ивана.

„През 1931 год., разправя той, стоех на постницата „Св. Иван“. През юли месец посети постнцата един възрастен момък от София, който ми поиска пръст от гроба на св. Иван. Немаше други гости и аз отказах да му дам, като го запитах: „Защо му е пръстта?“ Аз не исках да му дам пръст, понеже тя в същност се взема от градинката при постницата и се слага о отвора на гроба на св. Ивана за осветяване. В противен случай от къде би се намерила толкоз пръст в една дупка от гроба, от която вярващите вземат пръст почти хиляда години? Като имаха пред вид, че тази пръст не е от самия гроб, аз не исках да му дам, за да не го лъжа. Но той ми обясни, че от тази пръст получил голяма полза и ми разправи как преди няколко години той се отчаял от живота и искал да се самоубие. Постоянно в джоба си носил револвер. По едно време той

се научил от майка си, че тя пазела при иконостаса пръст, донесена от гроба на св. Ивана и я запитал за какво служи тая пръст. Майка му обяснила, че когато боли глава, пръстта се слага в вода и след хубаво изцеждане и промиване се пие за здраве. Момъкът поискал от майка си да му даде от тази пръст. И той като я разбъркал в вода в една чаша, изпил я, както го посъветвала майката. След изпиването почувствувал подобрение и мислите за самоубийство престанали да му досаждат. От тогава в благодарност към св. Ивана, момъкът започнал всяка година да идва на поклонение в манастиря и затуй именно просял от тази пръст".

Значи пръстта, макар и да е вадена от другаде, получава осветяване чрез докосване до това място, в което са лежали едно време мощите но св. Ивана и всеки, използващ с вяра тази пръст, получава изцеряване.

14. Св. Иван спасява кравата на един селянин

Георги Колев Иванчов от с. Ресилово (Дупнишко) на възраст 60 годишен, ми разправи на 12 септемврий 1937 год. следното: „През 1915 год. участвувах в войната. През май месец получих отпуска и отидох у дома. През време на прибиваването ми в отпуска, веднаж дойдоха нашите съседи селяни при баща ми и му обадиха, че кравата ни се разгонила и че я погнали юнците из гората. Баща ми и аз тръгнахме да търсим кравата. Намерихме я в едно отчаяно положение съвсем изнемощела, почти на умиране, лежи и пъшка. Опитахме да я накараме да се вдигне, но безрезултатно. Баща ми реши да я заколе. Каза ми да донеса секира и въжета за целта. Но аз му възразих, че ако я заколе, не ще има с какво да оре. Аз сам си казах на ума „св. Иване, помогни да се дигне и остане здрава кравата ни, ще ти подарим телето от кравата". Туку продумах това, гледам кравата сама се подигна и лека по лека взема пътя за у дома. Аз се зарадвах. Казах на татко да не закача кравата, а да я остави сама да си върви и му обясних причината за внезапното свестяване на кравата. Заръчах на баща си да изпълни даденото от мене на св. Ивана обещание, понеже след завършването на отпуската ми трябваше да се върна на фронта. След завръщането ми от войната се научих, че кравата била напълно оздравела и родила телето. Баща ми изпълни обещанието, като хариза телето в метоха на Рилската св. обител в гр. Дупица.

Истинността на гореизложеното потвърждавам с подписа си:

(п) **Георги Колев**

15. Св. Иван запазва обреченото нему дете

АКТ

Днес 15. септемврий 1937 год. в Рилския монастир, долуподписаният иеромонах Климент, брат на Рилската св. обител, съставих настоящия акт в присъствието на свещеника Илия п. Николов от църквата „св. св. апостоли Петър и Павел" в гр. София, за следното чудесно събитие, разказано ми от Василка Асенова от гр. София, живуща на ул. „Д-р Калинков' № 18 в района на горепоменатата църква: Децата на Василка Асенова не се задържали. На 6 месеца умрела дъщеря ѝ Надка, която била кръстена, а на 8 месеца ѝ умрело и второто дете момче, което останало некръстено. Искали да го кръстят по-тържествено, като момче, и до като отлагали, детето умрело. Когато дошло време за раждане на третото дете, което нарекли в св. кръщение Иорданка, майката на Василка Асенова, Сета Донкова, дала на дъщеря си да изпие светена вода от чудотворната икона на прес. Богородица, която тя била донесла от Рилския монастир, като идвала на поклонение през м. август 1936 год. Давайки светена вода на дъщеря си, Сета Донкова обещала да хариже детето, което ще се роди, на св. Иван като имала предвид да подари на м-ря едно агне. Детето излезло здравичко и обещанието за харизването било забравено. Тази година преди два месеца детето се разболело, отслабнало много и родителите вече се отчаяли за него... Сета Донкова тогава се сетила за забравеното обещание и, понеже немала възможност нито тя, нито дъщеря ѝ да тръгне веднага за Рилския монастир, замолила една позната постничарка баба Вангелия, живуща на ул. „Индже-войвода", която случайно отивала на м-ря, да занесе в м-ря една ризичка на детето, набързо съшита за целта, за да се чете върху ризата. Когато ризичката била донесена и Сета Донкова я облекла на болното момиче, последното веднага станало по-веселичко и наскоро оздравело. Сега, използувайки идването в Рилския м-р на братството от църквата на „св. св. апостоли Петър и Павел" Василка Асенова решила да тръгне за м-ря заедно с майка си и дъщеря си Иорданка, която е вече на 10 месеца и е напълно здрава. Днес причастиха Иорданка с св. тайни и понеже са тръгнали на път само с 200 лева и немат възможност сега да откупят агне, ще запишат детето да се споменува в св. литургия в течение на година.

Съставител на акта: (п) **Иеромонах Климент**
Съобщителка: (п) **Василка Асенова**
Присътствувал: (п) **Свещ. Илия п. Николов**

Забележка: През лятото на другата 1938 година горепоменатите Василка Асенова, заедно с майката и дъщеря си, напълно здрава, посетиха монастиря и донесоха обещаното агне.

16. Св. Иван изцерява едно тежко болно момче, след като е било обречено нему

Михаил Иванов Милев, родом от гр. Струмица, по настоящем живущ в гр. Св. Врач, на възраст 19 годишен, дошел по обета на родителите си в Рилския монастир да работи безплатно в продължение на една година, разправя следното: „Когато бях на възраст 8—10 годишен тежко се поболех. Родителите ми се изплашиха да не умра, защото съм единствено тяхно дете. Обърнаха се с вяра към Бога и ме заведоха да преспя в църквата „св. Петка“ в гр. Петрич, а след това в църквата „св. Антоний“ в гр. Мелник. Но нищо не помогна. Тогава родителите ми решиха да ме обрекат на св. Иван Рилски, като обещаха, ако оздравея да отида в Рилския монастир и да работя на св. Ивана една година безплатно. В изпълнение на това, именно, обещание аз сега работя в монастиря и след два месеца ще се навърши годината от стоенето ми в монастиря. Благодаря на Бога и на св. Ивана. В продължение на това време работих и в дърводелската работилница, и в канцеларията, и в кухнята и други послушания ми възлагаха и аз нито боледувах, нито даже се нараних, когато у дома често ставаше да се наранявам при някоя работа.

Истинността на гореизложеното потвърждаваме с подписите си:

(п.) **Михаил Иванов**
(п.) **Иван Милев** (баща на Михаила)

Рилски монастир, 18. иприл 1938 год.

17. Как св. Иван помага на всички, които от сърце желаят да бъдат близо до неговите свети и чудодейни мощи

Предавам дословно съдържанието на писмото на г-жа М. П. Бурмева:

„Баща ми, свещеник Петко Тотев от с. Меричлери, Чирпанско е убит в освободителната война 1877 г. на 19 юлий, в гр. Стара Загора. Майка ми, Пена пресвитера (покойница), е останала вдовица с 9 деца. Аз съм 10-та рожба на майка си и благословена от баща си да стана учителка. Винаги съм била близо до майка си и често пъти, когато тя е плакала аз съм я милвала и утешавала. На нея й бе мъчно, че баща ми, като богат човек, на никой монастир не я водил, особено на Рилския монастир — св. Иван. Славата на този

велик чудотворец се носеше в турско време навсякъде. Щом виждах майка си да плаче, аз я милвах и все ѝ повтарях: „като стана учителка, ще те заведа на Рилския монастир". Бог ми помогна, станах учителка през 1894 год. в гр. Чирпан, в IV кл. девич. училище.

През 1896 год. видех чуден сън през великия пост — средопостна неделя. Яви се пред мен една черна фигура, забулена с черно було, на края под което се виждаше част бяла заострена брада. Чух глас от него: „следвай ме". Не зная ходихме ли, хвърчахме ли!? Застанах веднага зад тази черна сянка на една полянка пред голяма масивна врата, над която имаше кръст отгоре. Приближи се сенката-човек, вдигна ръка, благослови и вратата се отвориха: аз вървях след него. Достигнахме до друга, също голяма, врата на църквата. Дигна спътникът ми пак ръка, благослови и вратата се отвори. Влязох в хубава, невидена до тогава църква и, когато се доближих до царските двери, той ми посочи ковчег и ми каза: „тук е св. Иван" и стана невидим. Аз се поклоних и плаках от радост, но си спомних, че майка ми не е с мен. След малко сенката-човек се яви и ми каза: „следвай ме". Не знам как и по кой начин пристигнахме на голяма височина с малка старинна църква. Чух глас: „тук е гробът на св. Ивана". През големи канари достигнах до хубава вода, от която пих и се омих, по негово желание.

Трепнах, събудих майка и с радост ѝ съобщих, че бях на монастиря св. Иван. И ѝ рекох: „и теб ще заведа". Майка ми заплака от радост.

Към Петров-ден преди края на учебната година, получих писмо от Чирп. училищен инспектор, с заповед да замина за София гдето се откри първият държавен курс за учителки от околийските градове при 1-ва соф. девическа гимназия, с право на пътни и дневни пари.

Върнах се в къщи с голяма радост и съобщих на майка си да се приготви, че от София ще отидем на Рилския монастир. „Да бъде волята Божия", каза майка ми. Пристигнах в София на 1 юлий и на края на месеца получих диплом по гимнастика и 200 лева. На 2 август с пост тръгнахме за монастиря и след два дни аз видех същите врати и същата великолепна църква и ковчега на св. Иван и почнах да разказвам всичко на майка си. Като се вгледах в иконата на светителя, аз разбрах, че той самият ми е показал всичко на сън. И втори път пак изпратих майка ми с голямата ми сестра в монастиря. Тя умре на 100 годишна възраст, през 1918 г. 21 март

Аз посетих 7 пъти тази велика за нас светиня, с молба към св. Иоана да ме удостои да го посещавам още ред години.

На шестото си поклонение аз получих книжката: „Чудесата на св. Ивана Рилски и чудотворната икона на пресв. Богородица „Осеновица“ в Рилския монастир“. Реших да напиша виденото от мен за назидание на всички, които имат вяра и надежда в Господа Иисуса Христа и в Неговия светител и велик чудотворец св. Иван Рилски, покровителя на българския народ“.

Написа: (п.) **Мария Попова Бурмева**

Рилски монастир, 13 юлий 1938 год.

Подписа на г-жа Мария Попова Бурмева, лично на мене известна, удостоверявам с подписа си и приложение на Рило-монастирския печат.

На Рилската св. обител,

Секретар: (п) **Иеромонах Пимен**

Рилски монастир, 14. юлий 1938 год.

17. Св. Иван изцерява един болен от сърце

АКТ

Днес, 20. юлий 1938 година, в Рилския монастир, долуподписаният иеромонах Климент, ефимерий-библиотекар при Рилската св. обител, съставих настоящия акт в присъствие на иеромонах Самуил, брат на същата св. обител, за следното чудесно събитие, разказано от Лазар Куюмджиев — бижутер от гр. Горна-Ореховица.

„Около 1910 година, разправя Лазар Куюмджиев, за първ път посетих Рилския монастир. Страдах тогава от сърце. И сега едната клапа от сърцето ми е повредена, но аз вече не усещам онези мъчителни страдания, които усещах тогава. Не можех да дишам свободно, винаги требваше да се изкашлям, за да мога да поема въздух с пълни гърди. Усещах силно сърцебиене, изпотявах се, чувствувах болки в коленете, а когато се опитвах да се изкашлям, за да поема въздух, прежълтявах като мъртвец. Аз се бех отчаял от живота си, защото отивах при много лекари, но не можаха да ми помогнат. Накрая, по съвета на един свещеник от с. Стрелец, реших да се обърна за помощ към св. Иоана. Стегнах се и тръгнах за Рилския монастир на поклонение, придружен от жена ми. По онуй време железницата вървеше само до град Радомир. От Радомир се качихме на файтон. Файтонджията ни се случи много религиозен човек. Когато навлезохме в монастирските предели, като минахме големите скали, с забит отгоре Кръст, които се намират наблизо до метоха „Орлица“, той ни обясни, че оттук нагоре всичко принадлежи на

монастиря и че то е било още в старо време подарено от българските царе на монастиря. Като чух, че вече сме в монастирските владения, усетих едно облекчение от сърдечните ми болки. Благополучно стигнахме монастиря. Влезнахме в монастирския двор. Църквата в момента беше отворена. Като влезнахме в църквата, видехме, че тя е пълна с народ и че ковчегът с мощите на св. Иоана е отворен. Отидох да се поклоня пред мощите на св. Иоана. Целунах ги и усетих, че немам вече нужна да се изкашлям и да поемам издълбоко въздуха, от каквото до сега се нуждаех. Оттогава настъпи значително подобрение в болестта ми. В монастиря прекарахме пет дена и аз се завърнах радостен и здрав у дома се. След това прекарах двете войни, в които взех участие. Понякога преминавах пеш 40 километра и се чувствувах здрав. Сега съм веч 70-годишен и се радвам на добро здраве.

В благодарност за чудесното изцеление, което получих от св. Иоана, обещах да му подаря венец. През 1923 година посетихме за втори път монастиря. Тогава бехме донесли обещания венец, който и сега стои на главата върху мощите на св. Иоана. Той е сребърен и позлатен с дебел пласт от чисто злато. За позлатяването употребих голям златен пендар, който струва около 1,409 лв.".

Истинността на гореизложеното потвърждавам с подписа си:

(п) **Лазар Куюмджиев**

Съставител на акта: (п) **Иеромонах Климент**

Свидетели: 1. (п) **Иеромонах Сергий**
2 (п) **Монах Самуил**

19. Св. Иван изцерява едно момче тежко болно от сух плеврит

АКТ

Днес 20. юлий 1938 год. в Рилския монастир долуподписаният иеромонах Климент, ефимерий-библиотекар при Рилската св. обител, съставих настоящия акт в присътствие на монах Самуил брат на същата св. обител, за следното чудесно събитие, разказано ми от Кинка Лазарева Куюмеджиева, съпруга на бижутера Л. Куюмджиев от гр. Горна-Ореховица:

„Като посетихме монастиря за втори път през 1923 год., разправя Кинка Л. Куюмджиева, снабдих се с кърпички, които престояха при мощите на св. Иоана и с памук, с който се изтри ръката на св. Иоана, за да ги имам в случай на болест.

Случи се след известно време да се разболее сестриният ми син, Сотир Смекаров, ученик от втори прогимназиален клас. Той се раз-

боля от сух плеврит и бронхо-пневмония. Лекуваха го трима лекари. Изгубихме всека надежда да го видиме здрав. Такова беше мнението на лекарите. Имайки гореща вяра в церителната помощ на св. Иоана Рилски, спомнювайки чудесното изцеряване на мъжа ми, който страдаше от тежка сърдечна болест, аз взех памука, с който е била изтрита ръката на св. Иоана и кърпичката, която престоя в ковчега при мощите му, и отидох при болния. Запалих памука и прикадих с него наоколо болния, а след това взех кърпичката, та я сложих за пренощуване на главата му. Сутринта температурата спадна на 37·5. Дойдоха двама лекари и като го прегледаха, останаха смаяни от неочакваното подобрение на здравословното му състояние. Те успокоиха родителите, и им заявиха, че сега вече няма никаква опасност и че детето ще оздравее. Сега този чудесно изцерен младеж, значително пораснал, дойде на поклонение при св. Иоана заедно с нас".

Истинността на гореизложеното потвърждавам с подписа си:

(п) **Кинка Л. Куюмджиева**
Съставител на акта: (п) **Иеромонах Климент**
Свидетел: (п) **Монах Самуил**

20. Св. Иван изцерява едно момиче от менингит

Същата Кинка Л. Куюмджиева разказва, как по чудесен начин се изцерило от болест едно момиче на съседите им. Това момиче на възраст 10 годишно се разболяло от менингит. В продължение на три седмици се задържала висока температура, и то вече било на умиране. Научава се г-жа Кинка Куюмджиева за това, отива в къщата при болната. Запалва памука, с който била изтрита ръката на св. Ивана и цветята, които стояли при иконата над ковчега с мощите му. Прекадява болната и й слага за пренощуване една кърпичка, стояла при мощите на св Ивана. На другия ден болната усетила значително подобрение в здравословното си състояние и бърже оздравяла.

Истинността на гореизложеното потвърждавам с подписа си:

(п) **Кинка Л. Куюмджиева**
Свидетели: 1) (п) **Иеромонах Климент**
2) (п) **Монах Самуил**

Рилски монастир, 20 юли 1938 год.

21. Св. Иван облегчава страданията на болните, вярващи в него

Мария Коева от гр. Казанлък, бивша учителка, разправя следното: „Бях учителка 28 години. През 1933 год. веднаж сънувам, че една калугерка от един казанлъшки манастир топли вода. Когато водата завря, тя взе да ме полива с нея. Събуждам се и се чувствувам много зле. Повикаха лѣкари, които констатираха много отслабнал пулс и започнаха да ме лекуват с инжекции. Обясниха, че причината за заболяването ми е слабото ми сърце. След известно време започна да ми трепери дясната ръка. С тази болест пристигнах тук в монастиря. Вчера си четох параклис пред чудотворната икона на пресв. Богородица. Свещеникът ми помаза ръката с маслото от кандилото, което гори над чудотворната икона. След това отидох на поклонение към гроба на св. Иоана. Като се завърнах, забелязах, че ръката ми е престанала да трепери и за известно време почувствувах облекчение от болките, които усещах в тази ръка.

Истинността на гореизложеното потвърждавам с подписа си:

(п) **Мария Коева**

Рилски монастир, 20 юли 1938 год

22. Чудесата от ябълката, растяща при параклиса на св. Иван Рилски

Слушал съм, още като послушник, от стареца си иеромонах Софроний (починал на 80 годишна възраст, през 1927 год.) за чудесата, ставащи от ябълката, която расте при параклиса на св. Иван Рилски до главната монастирска църква, корените на което дърво се намират под олтаря на този параклис. Според думите на стареца ми, неплодни жени, които са яли от тази ябълка с вяра и молитва, са имали деца. Тогава аз малко скептически гледах на разказите за това дърво и не си взех нуждните бележки.

Наскоро, преди 2—3 години, ми съобщи високопреосвещеният митрополит Борис Охридски (починал през 1938 год.), който беше на почивка в Рилския монастир, за писмото, което той получил от г-жата на бившия пълномощен министър в Белград Димо Казасов. С това писмо, госпожата съобщава, че благодарение на ябълката,

донесена от Рилския монастир, една тяхна роднина родила прекрасно детенце. Исках тогава да проуча този въпрос. Високопреосвещения ми обеща да пише на госпожата, за да събере по-подробни данни, но наскоро се разболя и въпросът остана висящ.

Тук искам да публикувам само някои от многочислените факти, за които можаха да ми дадат данни някои от служащите в монастиря.

На 11 юни 1939 година, Милка Краева, жена на електротехника при Рилския монастир, ми разправи следното: „На 1 ноември 1937 година — празника на св. Иван Рилски — майка ми посети монастиря. Тя взе 3—4 ябълки от онова дърво, което расте при параклиса на св. Иван Рилски. Едни от тези ябълки тя сложи за пренощуване в ковчега с мощите на св. Иван Рилски, други при чудотворната икона. Когато се завърнала в с. Ресен (В.-Търновско), тя дала една от тези ябълки на нашата кумичка, която майка ми е венчала, Трофана Маркова Копаранова. Последната след омъжването си, в продължение на 4—5 години, нямала деца, а имала голямо желание да има такива. Ходили много при лекари и на бани, но не получила никаква помощ. След като с вяра изяла ябълката тя родила подир 9—10 месеца, за голяма своя радост, момче, което обрекла на св. Ивана и в негова чест при кръщението го нарекли Иванчо. Сега това момче има вече близо година и е напълно здраво.

Истинността на гореизложеното потвърждавам с подписа си:

(п.) М. Краева

Свещеник Стефан Леонов от с. Добрич, Хасковско, разправя следното: „Ожених се през 1934 година за Клара Ваник, чехкиня по народност. В продължение на 7 години нямахме деца, въпреки нашето горещо желание. През миналата 1940 година заедно с братството от селото идвах в Рилския монастир и горещо молих Св. Ивана да ходатайствува пред Бога да ни подари чедо. Взех и от ябълката, която расте пред параклиса на Св. Иван Рилски. Тази ябълка я била сложена в ковчега при мощите на Св. Ивана. След тридневното пребиваване в монастиря благополучно се завърнахме у дома. Същият месец жена ми зачена и благополучно роди син на 16 юни т. г. Пресвитерата ми е на 40 годишна възраст.

През 1940 година заедно с братството посети монастиря и Атанаска Василева Делчева от същото село, която нямаше също така деца в продължение на 11 години. И тя взе от ябълката,

растяща при параклиса на Св. Ивана. Тази година и тя роди едно момиче, което кръстих преди тръгването за монастиря„.

Истинността на гореизложеното потвърждавам с подписа си:

(п) **Свещ. Ст. Леонов**

Рилски монастир, 23 септември 1941 г.

Забележка: Някои от благочестивите християни, които идват на поклонение в монастиря през времето, когато още няма плодове на ябълката, изрязват си парчета от кората на това дърво. Считам за свой дълг да предупредя благочестивите поклонници да не вършат подобно нещо. Защото освен че дървото от това ще изсъхне и за напред не ще има полезни плодове за никого, но и ще навлекат върху себе си гнява на св. Ивана, както е била наказана една жена, която откраднала една частица от св. мощи из чудотворната икона (чети за това по-надолу).

23. Св. Иван спасява от пропаст поклонници

Тодора Сейрекова, живуща в гр. София, ул. Раковска № 187, разправя за следната чудесна случка: „През 1906 година майка ми пресвитера Ивана П. Йонкова от гр. Горна Оряховица и сестра ми учителка Марийка Икономова, сега покойници и двете, пътували за Рилския монастир от Горна Оряховица. До Радомир пътували с влак, а от Радомир с файтон. Из пътя ги стигнали още други два файтона с поклонници, отиващи също за Рилския монастир. В онова време пътя Рила — Рилски монастир, е бил много лош и опасен. Като стигнали дефилето между кулата и монастиря на един от най-опасните завои средният файтон се обърнал и паднал в пропастта. В него се намирали мъж, жена и едно дете. Те носили подарък на св. Ивана едно голямо черно шише (от 7—8 литра) чисто дървено масло. Когато файтонджиите се спуснали да спасяват падналия файтон, намерили за всеобщо очудване, всички невредими, както и шишето с дървеното масло здраво и непокътнато. Хората конете и файтона били извадени напълно здрави от пропастта. Всички веднага продължили пътуването си за монастира и с голяма благодарност към св. Ивана за чудесното избавление от опасността, донесли при мощите му шишето с дървеното масло, което така чудесно останало невредимо.

Истинността на гореизложеното потвърждавам с подписа си:

(п) **Теодора Сейрекова**

Рилски монастир, 2 септември 1939 год.

24. Св. Иван помага на една вдовица да получи обратно заграбения й имот

АКТ

Днес, 6. юли 1939 година, долуподписаният Иеромонах Климент, ефимерий-библиотекар при Рилската св. Обител, съставих настоящия акт в присъствието на г-н Стоян Димитров д-р по богословието, от гр. София, временно пребиваващ в Рилския монастир, за следното чудесно събитие, разказано от г-жа Зора Данева от гр. Видин, ул. Болярска № 13:

„През 1927 година, разправя г-жа Зора Данева, Цеко Велков от с. Грамада (Кулска околия) присвои ливадата ми от 5 декари, намираща се в с. Синаговци, местността Дунковица (Видинска околия). Неговият имот граничи с мойта ливада, и той я заграби, както бил заграбил около 60 декара и от други свои съседи. Намерих се в затруднено положение. Като безпомощна вдовица не знаех, какво да предприема, а имах голяма нужда от тази ливада за да мога да издържам единствения си син, който следваше. Три години ливадата беше използувана от Цеко Велков — от 1927 до 1930 година. Аз не се бях посъветвала с някой адвокат и, като като не знаех, какво да предприема, накарах през 1930 година хора да изорат заграбената ми ливада. Цеко Велков заведе срещу мене дяло за нарушение владение и го спечели. Като видях, че работата взима лош край, отнесох се до адвокат. Оказа се, че аз трябвало навремето да заведа срещу него дяло за нарушено владение, а сега съм пропуснала вече сроковете — 1 месец пред околийското управление и 6 месеца пред съда. Заведох дяло за право на собственост пред околийския съд. Преставих за доказателство продавателен договор от 1913 година. Делото, обаче, изгубих, понеже Цеко Велков се яви в съда с лъжливи свидетели. Тогава поисках да бъде произведен от съда оглед на мястото. Това ми струваше много разноски. Но и огледа изгубих също. Лицето, което ми беше продало ливадата, бе близък човек на Цеко Велков и този го накара да се откаже пред съда, че бил продал това парче.

Отчаяна от съдилищата, отидох в Рилския монастир на поклонение и се обърнах с гореща молба до св. Ивана да ми помогне в отчаяното ми положение, за да мога да получа обратно имота си След завръщането от монастиря, апелирах в окръжния съд. За голяма радост там спечелих делото и съдията изпълнител ме въведе във владение на ливадата, като моя собственост. Цеко Велков обжалва решението на окръжния съд пред Соф. касационен съд. Делото се върна на ново разглеждане във Видинския областен съд

(през 1935 г. Видинският окръжен съд се превърна в областен съд). Когато се явих в областния съд, оказа се че има допусната една нередовност: аз не бях внесла нужните такси за свидетели. При все това делото се разгледа без свидетели, а аз отново спечелих само въз основа на документа, който имаше юридическа давност. Цеко Велков много се ядоса от решението на областния съд. По едно време, той ме срещна и като ми се закле, че признава ливадата за моя собственост, предложи ми да му дам 1,000 лв. за сметка на похарчените от него разноски в съдилищата и обеща да ме остави на мира. Аз го изобличих, загдето той гледа от мене, беззащитна вдовица, да заграби имота и да ме лиши от възможността да поддържам сина си в университета. Предупредих го, че ще бъде наказан и то скоро от висшата сила — от небето. На това Цеко Велков с усмивка иронично отговори: „гледай си работата госпожо, нищо няма да стане!" Цеко Велков касира за втори път решението на областния съд. В касацията делото се бави около две години. И ето сега през месец май 1939 година, делото бе окончателно спечелено от мен. След като касира за втори път делото Цеко Велков се умопобърка и помина, а една година преди това почина синът му".

Съставител на акта: (п) **З. Данева**
Присъствувал: (п) **Иеромонах Климент**
(п) **Д-р Ст. Г. Димитров**

25. Св. Иван изцерява едно момче тежко болно от дифтерит

На 12 май 1939 година, като посетиха Рилския монастир заедно с братството от гр. Неврокоп, свещеник Емануил Д. Манолов заедно с презвитера му Руска ми разправиха следното: „През май месец 1937 година момчето им Ивенчо тежко се разболяло от дефтирит и круп. То лежало болно в къщата им в с. Мосомища (Неврокопско). Викали трима лекари на консилиум. Скривайки истинското положение на болестта от бащата, те уведомили майката, че развръзката е неизбежна и й казали да подготви бащата, за да може по-леко да понесе скръбта. Майката започнала да загатва за тежкото положение на Иванчо и за опасенията си той да не умре. Бащата, обаче, с кураж отговорил на майката: „Как може ти да допуснеш да стане такова нещо с Иванчо! Господ е милостив и по молитвите на Св. Иван Рилски той ще оздравее"

Положението на Иванчо почнало да се влошава. Той лежал тежко дишайки, без да отваря очите си. Майката и бащата се

молили за неговото оздравяване. Майката обещала, ако той оздравее, да служи на монастиря — „Св. Иван Рилски“ два месеца, след като порастне. Тя не се отделила от леглото на болния и проливала горчиви сълзи. Наближавало 12 часа през деня (петък), когато, според думите на лекарите, Иванчо щял да умре. Преминал 12 часа и за голямо очудване на майката момчето отворило очи и като видяло майката си да плаче над леглото му, казало й: „не дей плачи мамо, аз ще ти купя нови чорапи, по-хубави!“ Наскоро преди заболяването му майката си скъсала чорапите и ето сега Иванчо, като я видел че плаче, помислил, че тя плаче за чорапите. Като чула смислени думи от детето си, майката много се зарадвала. След това детето започнало да оздравява и да се поправя. Сега го бяха довели при св. Ивана на поклонение.

Истинността на гореизложеното потвърждаваме с подписа си родители на Иванчо:

Баща: (п) свещ. **Емануил Д. Манолов**
Майка: (п) презвитера **Руска п. Манолова**

26. Св. Иван изцерява от силно нервно разстройство

АКТ

Днес 1 ноември 1939 година, в Рилския монастир, долуподписаният Иеромонах Климент, ефимерий-библиотекар при Рилската св. Обител, съставих настоящия акт за следното чудесно събитие, разправено ми от Георги Дамов от с. Бистрица (Дупнишко), на възраст 40 годишен, в присъствието на Монах Ксенофонт брат на Рилската св. обител, който лично познава Георги Дамов, бил заедно с него послушник в монастиря и знае за случката, предмет на настоящия акт:

„През 1921 година, разправя Георги Дамов, прислужвах на Високопреосвещения Митрополит Неофит Скопски, когато последният живееше в Рилския монастир в качеството си на Синодален делегат. Страдах от силно нервно разстройство. През 1922 година, когато наближи празника на Св. Ивана — 1 ноември, реших да замоля Владиката да ми чете пред мощите на Св. Ивана за изцеряването ми от болестта. Дедо Владика ми каза: „Ами ти толкоз време си слугувал при мене и не си ми обадил за това. Утре, не би трябвало аз да служа, а игумена, но щом е такваз работата аз ще служа и след службата ще ти чета“. Владиката служи. Като свърши службата той, в пълно облачение, застана пред ковчега с мощите на св. Ивана, повика ме и ми каза: „Само вяра

да имаш и ще бъдеш здрав!“ Започна след това да чете Василиевите молитви. Той четеше, а аз плаках. Свърши четенето. Аз усетих една лекота и с успокоена душа си отидох. И ето стават вече 17 години от тогава, а болестта ми не се повтори. Аз благодаря на Бога и на св. Ивана и помня думите, казани ми от Митрополита Неофита Скопски: да не забравям св. Ивана. Всяка година идвам в монастиря на поклонение. А ето стават вече 5 години от както аз работя в монастирския балкан“.

Гореизложеното потвърждавам с подписа си:

(п) **Г. Дамов**
Свидетел: (п) монах **Ксенофонт**
Съставител на акта (п) иеромонах **Климент**

27. Св. Иван изцерява едно момче от парализация

АКТ

Днес 19 ноември 1939 година, в Рилския монастир, долуподписаният Иеромонах Климент, ефимерий-библиотекар при Рилската св. Обител, съставих настоящия акт за следното чудесно събитие, разправено ми от Никола Лазаров Попов, жител на с. Клисура (Самоковска околия) на 56 г. възраст, в присътствието на Монах Ксенофонт, брат на монастиря и очевидец на събитието и Монах Евтимий, също брат на монастиря:

„Детето ми Лазар, от както се роди, три години не можа да проходи — страдаше от парализация. Водихме го по различни лекари, но нищо не можа да му помогне. За Великден 1932 година го доведох в Рилския монастир с вяра, че св. Иван ще му помогне да се изцери от парализацията. На самия Великден, след като се свърши великденската служба през нощта и народа излезе из църквата, доведох го при ковчега с мощите на св. Ивана. От църквата излезоха вече свещениците що служиха, остана само на пангара Монах Ксенофонт. Около 15—20 минути детето лежа при мощите, после започна да се изправя, да пипа ковчега и проходи. Аз заплаках от радост и го изведох от църквата. Обещах да подаря на монастиря един овен и заминах радостен още същия ден за у дома. До сега нямах възможност да изпълня обещанието си, а снощи дойдох и докарах овен с колата, като доведох и сина ми Лазар да се поклони пред мощите на св. Ивана. Той сега е на 11 годишна възраст. Парализацията от която той страдаше се отрази върху

него в това, че той не се доразви правилно и изглежда много по-малък отколкото е в действителвост, но инък може добре да ходи и умствено е добре".

Гореизложеното потвърждавам с подписа си:

(п) **Н. Л. Попов**

Свидетели: 1. (п) монах **Ксенофонт**
2. (п) монах **Ефтимий**

Съставител на акта: (п) иеремонах **Климент**

28. Св. Иван изцерява едно момче от туберкулоза

Лука Захариев Цончов, жител на едно село из Пирдопска околия, с писмо от 18 април 1940 година ни уведомява, че през 1939 година, като пил студена вода, настинал. Настинката се обърнала на туберкулоза. Баща му го настанил в една от софийските болници. Той престоял там 7 деня, но като не видял полза, през една нощ избягал от болницата като се прехвърлил през оградата. В къщата си той се завърнал болен. Той тогава пожелал да отиде в Рилския монастир, за да потърси помощ от св. Ивана. За това свое желание той съобщил на баща си. На 18 септември 1939 год., придружен от баща си и сестра си, той тръгнал за монастиря на поклонение. След своето завръщане от монастиря той усетил, че е здрав и сега е напълно добре. В благодарност към св. Ивана за чудесното изцеряване от болестта, той обещава да донесе една риза подарък.

29. Чрез пръстта от гроба на св. Ивана се изцеряват от стомашни болести

Киро Христов от с. Черногорово (Хасковско) с писмо от 22 август 1939 година ни съобщава, че през 1939 година е идвал на поклонение в монастиря заедно с жена си, която страдала от някаква стомашна болест и сърце. Те дошли в монастиря заедно с правосл. Християнско братство от тяхното село. Ходили и към гроба на св. Ивана и от там взели малко пръст. Жената на Киро Христов — Тона сложила пръст в чаша с вода и изпила водата. Усетила облекчение на болките и сега е напълно здрава и чрез писмото изказва благодарността си към св. Ивана за чудесното изцеряване. По-рано тя ходила при различни лекари и не получила никаква полза.

С едно друго писмо от 1 ануари 1940 година същият Киро Христов обажда, че бил давал пръстта от гроба на св. Ивана и на други някои свои близки и познати от селото, които имали стомашни болки: на 12 годишното си внуче Златка Христова, на Даню Делчев на 45 годишна възраст и на едно 6 годишно момче — всички те сега са напълно здрави.

30. Св. Иван спасява един отчаян от живота младеж

Крум Манов Моравски, на 27 годишна възраст, жител на с. Койно (Кюстендилско) с писмо от 8 октомври 1939 година ни съобщава, че бил се отчаял от живота и решил вече да се самоубие. Той бил сирак без майка, а баща му се оженил за втори път и го изоставил на произвола. Бидейки религиозен, той решил да потърси помощ от св. Ивана, за да го избави от това тягостно душевно състояние, в което той постоянно се намирал. Още от 1928 година той се стремил да дойде в Рилския монастир на поклонение, но не разполагал с материални средства, а баща му отказал да даде пари за целта. С голям труд той успял да припечели някой лев и през 1939 година посетил монастира. Поклонил се пред мощите на св. Ивана Рилски, обиколил светите места към постниците и усетил облекчение от тягостното душевно състояние, което го измъчвало. Радостен и благодарен към св. Ивана за полученото душевно здраве, той съобщава за това с писмото си.

31. Св. Иван изцерява глух от раждане

Предавам дословно съдържанието на писмото, получено от Игумена на Рилската Св. Обител Архимандрит Натанаил и заведено по входящия дневник на Рилската Св. Обител под № 3783 от 18 ноември 1940 г. За да бъда близо до оригинала, предавам писмото заедно с всичките му правописни грешки:

„До Негово Високопреподобие о. Игумена на Св. Рилска Обител.

Ваше Високопреподобие,

Даде ни се от Бога чедо на име Асен, още на 3—4 месеца осетихме че детето не ще може да слуша по слух и почнахме да го носим по лекарите като се надявахме да го изцерат, но за жалост, колко неприятности, тревоги и безпокойствие сме преживяли за него, носихме го на секъде до осмата година, но немо-

жаха лекарите да го изцерят, най-сетне решихме с пълна вяра и надежда в Бога и на неговият Божи угодник св. Иван Рилски чудотворец, тъзи година на Кръстовден донесохме го в Св. монастир и щом го поднесохме и целува светите мощи на Светията; и като го запоихме от Св. аязмо; и му омихме главата и ушите; и о Боже: за наша радост детето Асен прослуша, чест и слава да бъде на св. Ивана и с неговите св. молитви да го пази здрав и весел през всичките му дни на живота му. От радост на душата ни поднасяме на Св. Иван нешите скромни благодарности.

с. Махала Рибник — Петричка околия
1 Ноември 1940 год,

Подписвам се саморъчно: **(п) В Иванов Каракашев**

Верно: на Рилската Св. Обител

Сереткар: **(п) Иеромонах Варлаам**

Рилски монастир,
18 ноември 1940 г.

Бащата на изцерения Асен изпрати на монастиря като подарък една сума доста значителна за един наш селянин — 2,000 лева.

Горното писмо е публикувано в „Църковен Вестник“ бр. 45 от 28. XI. 1940 г.

32. Св. Иван изцерява болното коляно на една госпожа

Мария Антон Панева, живуща в гр. София, ул. Л. Каравелов № 39, с писмо от 6. II. 1941 г. съобщава следното:

„По случай третото ми посещение на Рилския монастир стана чудо с мен: десното ми коляно ме болеше така, че ненадейно ме схващаше при ходенето ми. Но така силно ме схващаше, че от болки не можех да стъпвам, а трябваше да пълзя. Почнах да правя бани, но безрезултатно. Син ми щеше да ме води на рентген. В това време една приятелка ме поканва за Рилския монастир, за празника „Преображение Господне“ и да се причастим. Ако и да бех ходила два пъти на Светата Обител, но не бех се причащавала, затова макар и болна и рискувах да настина при пътуването, като правих бани, но реших да тръгна, подпирайки се с туристически бастун с цел да се помоля на Св. Иоана да ме излекува, защото бех чела за чудесата му. С голема вяра и духовно настроение пристигнах в Рилския монастир. Причастих се. Исках да ида на гроба и да се провра през камъка, но другарките ми отказаха да ме водят от страх да не ме оставят насред пътя. Но едно внушение ми казваше: на всяка цена и на риск иди на гроба и се

поклони. Вътрешен глас ми казваше: ще успееш да идеш. И аз с вяра тръгнах като наех едно момче да ме води, понеже си мислех, че св. Иоан ще ме види че съм се потрудила с вера в него и ще ми помогне.

С Божията воля пристигнах на гроба без да ме заболи коляното. Когато исках да се провра през камъка, трябваше да повдигна най-напред десния болен крак, но той беше вкаменен и не можах по никой начин да го поместя. Обаче аз не се отчаях, помъчих се и преминах. Как стана това? Кой ми помогна за повдигане на крака? И до сега ми е чудно това. От радост, че се проврях през камъка, не се сетих, както обикновено внимавах, първо с здравия крак да пристъпя, че после с болния от по-ниско на по-високо място. Сега веднага стъпих с десния си болен крак напред. Тогава вече се усетих, че е станало чудо с коляното ми. Още тогава на връщане, близо до монастиря, срещнах дядо Владика Борис (Митрополит Неврокопски) и му се похвалих. Всичко това стана това лято. . .".

33. Св. Иван изцерява от менингит една жена

Същата г-жа Мария Панева от гр. София в същото писмо пише и за едно друго чудо, станало с съседката ѝ:

„Понеже събирате чудесата на св. Иоана Рилски, ще В пиша и за второто чудо: у дома в сутерена за сега живее една бедна, неграмотна жена на име Стоянка Иванова, с която е станало чудо преди 3 години. Боледувала от менингит. Донесли ѝ пръстчица от гроба на Св. Ивана и водица от аязмото, от които слагала на болното място и само с това се лекувала. В това време без да спи (в будно състояние) вижда един стар човек, низък, с брада и тояга влиза от прозореца и отива до леглото ѝ като казва: „след 10 деня ти ще оздравееш" и се изгубва. И така и станало, след 10 деня тя оздраве. Щом дойде горе при мене и видя иконата на св. Иоана казва: „този човек ми се яви и ме оздрави" и от радост и вяра постоянно, като дойде при мене и види иконата, разправя за горното чудо и за голямото си желание да иде на монастиря. . .".

34. Св. Иван изцерява обреченото му момче

Ангел Ст. Витанов от с. Тишаново (Кюстендилско) с писмо от 18. I. 1941 год. съобщава следното: . . . „Есента 1937 г. внучето

ни Стойчо заболе от простуда. От ден на ден детето отслабна доста. Почнахме да го цериме с напичане тухли. Викахме участъков фелдшер за помощ. Но нищо не помага. Принудени бехме да го караме в болница. Но зимата беше много люта и ако го до вънка изнесеме ще умреше от слабост и лошото време. Решихме дома да го цериме. Но нищо не помагаше. Детето ослабна до толкова щото ако не беше кожата, ще се разнижеше. Който го беше видял, не верваше да остане живо, а и ние не вярвахме. Но стана чудо. Обърнахме се с молитва към Бога всички в къщи и го обрекохме на св. Иван да го поживи и да го доведеме на гости. Детето след един два месеца се позна за оздравяване, като цяла зима бе много слабо. На Спасовден през 1938 година го доведохме в Рилския монастир при св. Ивана. От тогава до сега се чувствува здраво момче и много силен ученик в II клас. Як, здрав, буен и прилежен внук ми поживи св. Иван"...

35. Св. Иван изцерява болните ръце на една жена

Стойка Ннколова Патева от гр. Горна Ореховица, ул. Дунав № 6, с писмо от 28. X. 1940 год. съобщава следното:

„На 17 август дойдохме в Рилския монастир Горно Ореховското християнско братство да се поклоним пред мощите на св. Ивана. И имахме голяма помощ от св. Ивана. Желая да опиша моите мъки и страдания, които прекарах тази година. Аз съм родом от с. Мария Луиза. За сега живея в Горна Ореховица. От малка дойдох в града при леля си. Леля ми страдаше от нервна болест. Аз я гледах. През 1935 год. леля ми почина. Остави ми задължения да плащам, задето съм й наследила имота Аз като бедна жена немах от къде да взема да платя тази сума. Постъпих в града на работа в една частна хирургическа болница (при Д-р Н. Тонков). Работих там 3 години и 8 месеца. След това постъпих за нощна смяна с повече заплата. Таз година срещу 29 януари вечерта доктора си отиде в къщи. Той живее с своето семейство в отделна квартира. Заключваме всички врати. Часът беше 9 вечерта. Готвача, който работи в болницата, ме извардва докато се храня в кухнята, отива в кабинета на доктора, отключва чекмеджето, взема на доктора парите и златните вещи и ги скрива, без да знае за това някой от персонала. Доктора идва сутринта и вижда, че е ограбен. Посочва мене на властта. Арестуваха ме. Стоях 3 деня и 2 нощи на студ. Първата вечер ме биха по ръцете. Ръцете ми се подуха ужасно, не ги усещах. Мъки, страдания, хулене. Но аз тър-

пях. Кражбата не беше открита и на 2 февруари ме освободиха. От селото доде баща ми и придружена от него земинах.

В Арбанаския монастир „Св. Богородица" има чудотворна икона. Аз коленичих и с сълзи на очи исках помощ от Божията Майка да ме отърве от затвора и да открие кой е крадеца. В същия ден, когато аз направих молбата, хващат готвача като хвърля кутията в която са били вещите, при съседите. Арестуват го. Той направил пълни признания. И така се отървах.

Доктора ме замоли да постъпя отново на работа, но аз отказах. Не можах да понеса преживяното от мене.

След тази случка, от побоя в затвора, ръцете ми силно ме боляха и имах сутрин подуване. Ходих при лекар, но той не можа да ми помогне. Плачех всеки ден от отчаяние и болки.

От малка мечтаех за Рилския монастир. Научих се, че братството скоро ще замине за монастиря и аз дойдох с него. Като стигнахме монастиря, влизаме в църквата. Аз се приближих до ковчега с мощите на св. Ивана. Хванах се за ковчега и се молих, той да оздрави ръцете ми. Ходихме и на гроба му. Мих се на аязмото. Измих си ръцете и все за здраве се молех. Когато се връщахме, аз усетих една лекота на мойта душа и тялото, като че не вървях по земя, а хвърчах по въздуха, тъй ми беше леко. И никаква умора не усещах. На страната си имах едно петно, което често ми излизаше. Като се измих от аязмото, петното изчезна. Като се завърнахме в Горна Оряхсвица аз почувствувах, че съм напълно здрава. Ръцете ми оздравяха. Не усещам вече никакви болки и благодиря на св. Ивана, че ме оздрави и втори път ми подари живота. . ."

36. Св. Иван Рилски изцерява едно дете от екзема и парализа на краката

Монастирският шивач Димитър Савов, родом от с. Рила, на 8 март 1940 година ми разправи следната чудесна случка из семейния му живот

През време на европейската война, не помни точно коя година, жена му Виктория, която била по това време бременна, идвала в Рилския монастир. Отишла да се поклони и на гроба на св. Иван Рилски и там, като била при аязмото, дошла ѝ следната мисъл: „Колко би било добре, рожбата, която ще добия, да бъде кръстена тук на аязмото".

След известно време тя благополучно родила напълно нормално дете от мъжки пол. Но желанието ѝ, да кръсти детето на

„аязмото“, тя не осъществила. Детето ѝ било кръстено в с. Рила и наречено Борис. Когато наближило времето и детето трябвало да проходи, се забелязал някакъв дефект, който му пречил да ходи. Детето навършило три години без да проходи и отгоре на това се появила по тялото му една екзема.

Една нощ Виктория Савова сънувала един сън и чула чудесен глас, който ѝ казал: „Детето ти няма да умре, а ще се мъчите ти и детето ти, додето не изпълниш обещанието си да кръстите детето на „аязмото“ в Рилския монастир“. Сутринта като се събудила, Виктория отишла при една калугерица от метоха в с. Рила и ѝ разправила за съня. Калугерицата я посъветвала да заведе детето в Рилския монастир и да го изкъпе в „аязмото“. Димитър Савов по това време бил на работа в монастиря. Шивачницата била в стая № 46. Игумен по това време бил Архимандрит Евгений. Последният наредил щото един от монастирските ефимерии да изкъпе детето на „аязмото“. Въпреки, че водата е студена, детето било изкъпано. Донесли го след това в монастиря и го сложили на един от миндерите в шивачницата. Димитър Савов с жена си излезнали по работа, а с детето останало по-възрастното му братче Щерю. По едно време Щерю дотърчава при родителите си и им обажда че Борис проходил.. Радостни дотърчават те в шивачницата и виждат детето си Бориса да пълзи по миндера. Като се научил за станалото чудо, игуменът Архим. Евгений поискал да види детето. То било донесено при него и сложено на земята. Игуменът хвърлил ябълка, за да види как ходи детето и се убедил, че наистина Борис може да хваща сам ябълките.

След известно време изчезнала напълно и екземата. Сега Борис е напълно здрав.

37. Св. Иван изцерява една жена, която имала рани по лицето

Михаил Апостолов Янакиев, жител на с. Овчарци (Дупнишко) разправя следното: „Като синодален книгоразпространител през пролетта 1941 година, отбих се в с. Коларово (Петричко). Продавайки книжки се запознах с Иван Велев от същото село. От него се научих, че жена му Елена през 1938 година боледувала от рани по лицето. Цялото ѝ лице се покрило с гнойни рани, веждите окапали, заразили се и очите, които много боляли. Тя ходила при различни лекари. Похарчила близо 15,000 лева, но не получила никаква полза. На осмия месец след разболяването ѝ, при нея дошла клисарката

баба Яна, която й донесла вода от аязмото на Рилския монастир, що се намира при гроба на Св. Ивана. Тя ходила в монастиря на поклонение заедно със селяни от тяхния край. Елена Иванова, съгласно указанието на баба Яна, измила лицето си с тази вода. На другия ден, като се събудила, тя останала очудена, като видяла, че всички рани по лицето й са изсъхнали. С водата от аязмото тя измивала лицето си три деня подред. Скоро лицето й напълно се очистило и по настоящем не са останали никакви белези. Лицето й е напълно здраво. Също и веждите й са пораснали и очите оздравяли".

Гореизложеното потвърждавам с подписа си:

Рилски монастир
22 септем. 1941 г.

(п) М. Апостолов

38. Св. Иван наказва с умопобъркване един селянин задето откраднал сахани от Рилския монастир.

Същият Михаил Апостолов Янакиев разправя следното: „Янаки Мирчев, жител на с. Овчарци, понастоящем покойник (починал около 1913 година) идвал в Рилския монастир с колата си за превоз на дъски през 1900 година. По онова време монастиря давал храна на всички поклонници. Янаки Мирчев, като минавал с колата покрай Дупнишката порта, забелязал останали да се мият в коритото на чешмата монастирските сахани. Той се съблазнил от тях и на бърза ръка грабнал два от най-хубавите сахани и ги занесъл у дома си в селото. Обаче като стигнал селото той се умопобъркал. Домашните му като разбрали причината на умопоборкването му, веднага изпратили обратно в монастиря по сина му Стоимен откраднатите сахани. След това умственото състояние на Янаки Мирчев се подобрило, обаче през целия си живот той останал с известен умствен дефект. Той е бил впоследствие козар при баща ми Апостол Янакиев и сам ми е разправял за тази случка".

Гореизложеното потвърждавам с подписа си:

Рилски монастир
22 септем. 1941 г.

(п) М. Апостолов

39. Св. Иван запазва живота на обреченото нему от мохамеданин дете

Същият Михаил Апостолов разправя следното: „Един мохамеданин от гр. Св. Врач, когато бях зеднаж там и продавах книжки и икони, купи от мене една икона на Св. Вмч. Георги Победоносец.

Аз се зачудих защо му е потребвала иконата и узнах от него любопитна история: на този мохамеданин умирали децата на ранна възраст. Така той се лишил от 8 деца. Веднаж той тръгнал заедно с други поклонници от Св. Врач за Рилския монастир. Там той усърдно се молил пред ковчега с мощите на Св. Ивана, запалил свещи и обещал, че ако му се роди още едно дете, той ще го кръсти в православната християнска вяра и когато детето му порастне той ще го даде в монастиря. Молитвата му била чута. Наскоро след това му се родило дете от мъжки пол. Турчинът изпълнил обещанието си. Кръстил детето в православна вяра, което било наречено Георги. За този именно Георги той купи иконата! Сега детето му е на 7 години, а щом стане на 15 години турчина обещава да го даде в монастиря. Аз бях си записал името на турчина, както и на свещеника, който го е кръстил, с последния даже разговарях, но загубих листчето с имената им".

Гореизложеното потвърждавам с подписа си:

Рилски монастир (п) М. Апостолов

22 септем. 1941 г.

40. Св. Иван помага на една жена с болно сърце да се поклони на гроба му

Архимандрит Натанаил, Игумен на Рилската Св. Обител, разправя следното: „през 1939 година посети монастира едно познато на мене семейство — на адвокат Тончев от гр. Ловеч. Съпругата му едвам стигнала монастира: подпирайки се на бастунче, изпила доста валериан, запъхтяна, при помощта на мъжа си, тя стигна игуминарницата (приемния салон на игумена). От мъжа ѝ се научих, че те за пръв път имат възможност да посетят Св. Обител. Не разполагайки с материални средства, те до скоро били още загрижени да настанят децата си, а сега като се поосвободили от тези родителски задължения, решили да дойдат на поклонение при Св. Ивана. Съпругата на адвоката, като страдаща от сърце, имала дълбока вяра в Св. Ивана, че ще ѝ помогне. Разпоредих се за настаняването на това семейство в някоя по-удобна за тях стая. На другия ден видях госпожата на адвоката да влиза в църквата, подпирайки се на бастунче, макар да не беше много стара жена. Те престояха няколко дни в монастиря и на заминаване се отбиха „за сбогом" в игуменарницата. Госпожата сега вече изглеждаше бодра и весела. Тя въодушевена разправяше как Св. Иван ѝ помогнал да отиде чак до гроба му и пещерата. Тя се провряла и през дупката

на пещерата и сега усещала себе си по-здрава и по бодра. Зачудих се как тази жена, която едвам се довлече до игуменарницата е могла да отиде чак до пещерата на Св. Ивана и до гроба му. Но силата на вярата върши чудеса. От адвоката след това получих благодарствено писмо из гр. Ловеч, с което ми съобщи, че съпругата му сега е добре с здравето си"

Рилски монастир
15. I. 1041 год.

41—42. Св. Иван запазва обречените нему деца

Григор Николов Спасов от с. Смочево (Дупнишко) разправя следното: „Ожених се през 1912 година. Родиха ми се 6 деца, които всички измряха, на по голяма или по-малка възраст. Скърбех за това много, зашото се страхувах да не остана без наследник. След това ми се роди 7-то дете Никола и като стана на 2 годишна възраст се поболе. Уплаших се, че и то ще умре, та се помолих на Св. Ивана, да го поживи, като обещах, че като стане на възраст, ще го пратя в монастиря да служи там една година без пари. Никола наскоро оздраве и порастна. Завърши с успех прогимназията в селото и сега, като стана на 17 годишна възраст, доведох го за да изпълня обещанието към Св. Ивана. След Никола ми се родиха още две деца — едно момче и едно момиче, които също, слава на Бога и на Св. Ивана, са здрави.

Гореизложеното потвърждаваме с подписите си:

Баща: (п) **Г. Николов**
Син: (п) **Н. Георгиев**

Рилски монастир
14 октомври 1941 г.

Панайот Димитров Кабзималов от с. Левуново (Св. Врачко) на възраст 15 годишен, обречен от родителите му да работи в монастира на св. Иван една година безплатно, разправя следното: „На родителите ми децата не се задържали. Умирали на ранна възраст. По този начин са умряли 3 деца. Тогава родителите ми решили да ме обрекат, щом съм се родил, на Св. Ивана, като обещали да ме пратят в монастиря там да работя в продължение на една година. Бог и Св. Иван чули молитвата на родителите ми: аз порастнах и дойдох тук да изпълня обещанието им. След мен се родиха още едно момче и едно момиче, които са здрави. Благодаря на Бога и на Св. Ивана, задето можах да изпълня обещанието на родителите

си. Аз дойдох в монастиря миналата година през октомври месец и сега си заминавам за у дома".

Гореизложеното потвърждаваме с подписите си:

Баща: (п) **Д. Панайотов Кабзималов**
Син: (п) **Панайот Д. Кабзималов**

Рилски монастир
19 октомврий 1941 г.

43. Една жена получава изцерение от маясил

Вера Станкова от гр. София, ул. Иван Шумков № 14, с писмо без дата, получено на 29. XI. 1941 год. съобщава следното: „Страдах от маясил, който е много нетърпим. Ходих на лекар, но никаква помощ. Най-после бех решила да се подложа на операция. Взех си отпуска и чаках свободно място, но друго чудо стана. Реших да дойда в Рилския монастир и да се помоля на Свети Иван за тази непоносима болка и на Св. Богородица. С здраве и живот пристигнахме в монастира и ходихме на всички свети места. Михме се с водата от язмата. Взех си от песъка от гроба на Св. Ивана. Останах много доволна от всичко. След като си тръгнах майка ми иска на попа от памука на Пресвета Богородица (Чудотворната икона) и от олтара светена вода. След като си пристигнахме пак жива и здрава аз се намазах със памука и водата на болното място и слава Богу всичко изчезна. Аз сърдечно благодаря на Пресвета Богородица и на Св. Иван Рилски, които ме избавиха от тази ужасна болест.

Ако съм направила грешка, моля за прощение".

44. Еднн циганин добива рожба, след като я обрекъл на Св. Ивана

Монах Теодосий, брат на Рилската Св. Обител разправя следното: „През 1938 година, когато бях още послушник, в началото на летния сезон, като минавах покрай църквата, спреха ме двама души: мъж и жена, която имаше едно дете в ръцете си. Мъжът ме запита: „Къде е Св. Иван?" — Аз му отговорих: „На небето". — Тогава той ми обясни, че иска непременно да види телото на св. Ивана. Казах му, че телото на св. Ивана лежи в един ковчег в църквата и го запитах, защо той толкова се интересува от св. Ивана, понеже разбрах, че е циганин. Тогава той ми разправи следното: те идват от Неврокопско. В продължение на 8 години брачен живот нямали деца. Тогава циганинът решил да се

помоли на св. Ивана, като обещал, че ако му се роди дете, той ще подари на монастиря 100 лева. Затова именно дошли сега в монастиря заедно с детето, за да благодарят на св. Ивана, както и да оставят обещаната сума. Заведох го в църквата и му предложих да запали на св. Ивана една свещ за здраве. Оказа се, обаче, че циганинът е толкова беден, че няма други пари, освен предназначените за подарък 100 лева. Дадох му от себе си 2 лева, за да купи свещ. Той запали свещта и отиде при мощите на св. Ивана, за да остави там подаръка си".

Истиността на гореизложеното потвърждавм

Рилски монастир
2 декември 1941 г.

С подписа си: (п) **Монах Теодосий**

45. Св. Иван избавя от смъртна опасност сбъркали пътя из рилската планина

АКТ

Днес 25 декември 1941 г., в Рилския монастир, долуподписаният Аркимандрит Климент, Ефимерий — библиотекар при Рилската св. Обител, съставих настоящия акт в присътствието на Монах Ефтимий, брат на същата св. Обител и Г-н Тома Петров, техник-строител при Министерството на Благоустройството по повод на следното чудесно събитие, разказано от Монах Теодосий, също брат на Рилската св. Обител:

„На 18 септември, т. г., разправя о. Теодосий, взехме благословение от о. Игумена Негово Високопреподобие Архимандрит Натанаил за малък излет по долината на река Друшлявица, с крайна цел — „Еленин връх".

Потеглихме от монастиря в 8 часа сутринта. Времето беше хубаво. Групата ни се състоеше от четиримата души: аз, о. Евтимий, Тома Петров, техник-строител при Министерството на Благоустройството и глухонямото неграмотно циганче Мето Резов от с. Сапарева Баня, което ни носеше багажа. Тръгнахме по пътя край река Друшлявица. Към 1 часа стигнахме на билото за „Еленин връх". Там направихме обяд. По предложение на г. Петров поехме наново към върха, който според твърдението му, е истински „Еленин връх". На самият връх останахме до 3 часа. Там вече бяхме обсадени от много гъста мъгла и на връщане за монастиря, след 15 минути ход, разбрахме че вървим в неизвестна посока, но продължихме по една слабо очертаваща се пътека, с надежда мъглата да

се пръсне и ние да намерим истинската пътека за монастиря. Така вървейки, минахме покрай скалисти масиви, пропасти и езера, в съвсем непозната местност. Мъглата беше толкова гъста, че на три метра пред нас не можехме да различаваме нищо. Часът стана 5. Събрахме се да обсъдим, какво да правим при това положение, тъй като късият есенен ден започна да преваля. Некои от нас бяха на мнение да направим почивка, обаче, други настояваха да продължим пътя, имайки предвид, че нощта ще ни свари високо в планината, а при голямата умора можем неволно да заспим и загинем от студ. До 6 часа скитахме безцелно. Събрахме се наново да обсъдим положението. Констатирахме, че се намираме на един висок връх, на който се изкачвахме в продължение на 1 час. Убедихме се, че пътя ни е пресечен и че трябва отново да слизаме обратно. Това ни обезкуражи. В този момент о Евтимий силно развълнуван, смятайки, че се намираме пред смъртна опасност, предложи да се простим помежду си. Моето предложение беше да направим молитва, за да бъдем избавени от опасността. То беше прието при условие, първом да направим малка почивка. Но аз веднага коленичих и от името на всички почнах гласно да се моля, като се обърнах към Пресв. Богородица и Св. Иван Рилски, покровител на монастиря ни, да ходатайствуват пред Бога за нашето избавление. Коленичиха и останалите от групата, включително и циганчето.

След привършване на молитвата станахме прави и решихме да продължим пътя до като стигнем някой поток, по чието течение ще вървим до като стигнем населено място. Щом направихме първата крачка стана чудо: мъглата се вдигна пред нас мигновено, като завеса. Ние видяхме, че стоим пред пропаст, начало на обширна долина, откриваща се в недрата на планината. По-късно узнахме, че сме били на в. „Мальовица". След вдигането на мъглата, добрата видимост ни даде възможност да съзрем в долината под нас слабо очертаващия се силует на некаква постройка, която взехме за горски пункт. От радост за станалото чудо, о. Евтимий заплака.

Започна слизането. За 1¼ часа стигнахме до постройката, която се оказа, че е хижа „Мальовица". Там не намерихме никого, обаче вратата беше отворена. В общата стая намерихме бележка, оставена от пазача, с която той разрешаваше пренощуването на туристи в хижата, при условие да пазят инвентаря като своя собственост. Настанихме се в хижата. Направихме благодарствена молитва за избавление и там пренощувахме.

На другия ден налучкахме пътя за село Говедарци, от където се обадихме на монастиря за сполетелото ни нещастие и благополучно избавление".

Гореизложеното потвърждаваме с подписите си:

(п) **Мон. Теодосий**
(п) **Мон. Ефтимий**
(п) **Т. Петров**
Съставител на акта: (п) **Архим. Климент**

46. Св. Иван „съгрява" ръцете на един лекар

О. Иеромонах Инокентий, игумен на Мътнишкия монастир (Врачанско) публикува в сп. „Християнка" за 1942 год. кн. 7, стр. 16, следното:

„Участъковият медиц. лекар от с. К-ц, Б. М. Л., иначе равнодушен към религиозните преживявания, веднаж при една случайна среща (на 8. XI. м. г.) ми каза: „Искам да ти се изповядам, отче, и продължи: тези дни пътувах с кабриолет за балканското село Д. Попадна ми книжката „Чудесата на Св. Ивана Рилски", която давате на учениците и християните. Реших пътьом да я прочета. Беше много студено. Ръцете ми изпремръзнаха и аз си казах на ума: „Св. Иване, ако казаното в тази книжка е истина — стопли ми ръцете". И знаете, отче, за това свое богохулство и кощунство бях веднага наказан. — Ръцете ми пламнаха, сякаш бяха в вряла вода с температура 40°. Стана нужда, вместо да съгревам ръцете, да топя пръстите в снега, за да изгася огъня!" След тия думи, лекарят извади 50 лв. и ме замоли да запеля непременно в св. олтар една свещ, а после подари на църквата ни един нов позлатен потир.

Ясно е, че не може да се подозира един лекар, индиферентен към религията, в мистификация и в желание да се представи достоен за некакво чуде".

47. Чрез застъпничеството на Св. Ивана възрастна жена родила

АКТ

Днес 17 октомври 1942 година, долуподписаният архимандрит Климент, брат на Рилската Св. Обител, ефимерий-библиотекар при същата, съставих настоящия акт в присъствието на: Иеро-

дякон Евтимий и Монах Теодосий, братя на Рилската Св. Обител по повод на следното чудесно събитие, разправено от свещеник Константин Йосифов от гр. Щип на 70 годишна възраст:

„На майка ми Мирсофия измрели 13 деца и след това 13 години тя не раждала вече. На 54 годишна възраст тя идвала на поклонение при Св. Ивана. Това е било през турското робство през 1871 година Тя дошла на коне, с няколко другарки и горещо молила св. Ивана да не я остави безчадна. Бог чул молитвите ѝ и по застъпничеството на Св. Ивана, като се завърнала у дома, тя заченала наскоро и родила мене, като ме обрекла да посетя Рилския монастир и да се поклоня на Св. Ивана при първа възможност. Поради робството аз не можах да изпълня това обещание. През 1935 година аз тежко се поболях. Роднината ми Д-р Илиев, както и жена му ме посъветваха да отида да се поклоня на Св. Ивана, за да оздравея. Аз обещах, че ще отида и молих Бога да ме поживи и даде сили и здраве, за да мога да изпълня това съкровено мое желание и на покойната ми майка. И ето, сега ми се удаде с Божията помощ и застъпничеството на Св. Ивана да дойда на поклонение в Рилската Св. Обител. Днес можах да отслужа и св. литургия в съборната монастирска църква, за което благодаря на Бога и на Св. Ивана".

Истинността на гореизложеното потвърждавам

с подписа си: (п) **Свещ. Костадин Йосифов**
Съставител на акта: (п) **Архим. Климент**
Присъствували: (п) **Иерод. Евтимий**
(п) **Мон. Теодосий**

Забележка: Негово Благоговейнство свещеник К. Иосифов донесе в подарък на монастиря един сребърен дискос със звездица.

48—52. Чудесни изцерявания чрез „аязмото" при гроба на Св. Ивана

Иван Цветков Генчев от с. Видлица, Михайловградско, дошел на поклонение в Рилската св. Обител на 5. IV. 1942 година, разправя следното:

Роден съм през 1894 год. в с. Видлица. Родителите ми бяха религиозни. След войната, обаче, изгубих вяра в Бога.

За моето неверие Бог ме наказа. През 1932 год. умря майка ми. След това умря момичето ми на 2 години от неизвестна болест, след големи страдания. Наскоро след това умря и другото мое момиче от III-то отделение, което следваше с отличен успех. Яви

се изкажа болка в крака на детето. Направиха й операция и след 24 часа то почина. Едновременно с това момче почина и брат ми от менингит. Умираха ми воловете и овците, произвеждащо на кон-тото се обръщаше на тор, защото на завързваше зърно. Аз задъл-жиях и изпаднах в голяма материална мизерия.

Реших да потърся помощ чрез врачките. В резултат жена ми за малко щеше да умре, а един вол ми се разболя и умря. Тогава, като разбрах че и от врачките няма спасение, за пръв път в жи-вота си реших да тремиря през страстната седмица на 1936 год. Изповядах се и се причастих за пръв път в живота си. Когато по-стих, пак ми се мисълтв да осветя къщата си, като направя в нея маслосвет. На 1 февр. (ст. ст.), в деня на св. мъченик Трифон през 1937 год. поканих в къщата двама свещеници, които направиха ма-слосвет и водосвет.

Наскоро след това от овците ни се обягни една дзвиска (ов-цата, която се обягнува за пръв път). Нейното агне не искаше в продължение на два деня да бозае мляко. Тогава поръсих със све-тена вода (що остана от водосветв) дзвиската и агнето веднага отиде при майка си да бозае. Това още повече звкрепи вярата ми.

През Страстната седмица 1938 год. изпросих на заем 500 лв. от Иеромонах Йосиф, игумен на Чипровския монастир (сега е на Добродолския монастир), мой духовен ръководител и тръгнах на поклонение за Рилския монастир. Обиколих постницата и гроба на Св. Ивана. Купих си книжката за чудесата на Св. Ивана. Взех си вода от аязмото при гроба на Св. Ивана, както и памук, с който бе изтрита ръката на Св. Ивана. Занесох водата при игумена на Чи-провския монастир „Св. Иван Рилски", за да прочете молитва над водата. След това прибрах тази вода в къщата и я раздавах на болните, когато се явяваше нужда. От тази именно вода станаха следните чудесни изцерявания.

48. През есента 1938 год. тежко се поболя жена ми и се на-мираше на смъртно легло. Аз и децата ми се молихме за нейното оздравяване. Дадохме й от тази светена вода. Вечерта тя пийна от водата, а на сутринта усети подобрение и поиска да й дадем хляб да си похапне. За три деня тя се оправи и почна да ходи.

49. Мито Петров от с. Живовци, Михайловградско, зет на се-стра ми, кълцал сол за добитъка на Водици, за да я приготви за Ивановден. Внезапно той тежко се поболял и се намирал в без-съзнание на умиране. Сестра ми дала от светената вода на зетя, той се поуспокоил, а на другия ден напълно оздравял.

50. През 1941 год. детето на Иосиф Митов, 16 годишно момче

от същото с. Живовци, дойде вечерта у дома и усети да му е лошо. Дадоха му от светената вода и той оздравя.

51. През 1942 год. братанецът ми на 17 год. Ангел Марков от с. Видлица през нощта повръщал и събудил домашните. Неговата майка дойде при мене да иска от светената вода. Тя му дала от водата. Той заспал и на сутринта започнал да работи.

От 1937 година, като се възродих духовно, подобри ми се и положението, и Бог започна в всичко да ми помага. През 1939 година, когато у хората немаше зрънце завързало жито, аз изкарах много добра реколта. Ожених 2 дъщери. Изплатих борчовете и благодарение на Бога сега добитъка у мене не умира. Веднаж един от воловете ми се разболе, яви му се буца на врата (гръзда). Обикновено, когато се явяваха по-рано такива буци, аз режех кожата на добитъка, както ме съветваха опитни хора. Но този път реших да излекувам вола с Божията помощ. Запалих свещта, донесена от Рилския м-р от Страстните евангелия. Опърлих космите по шията на вола и след известно време буцата изчезна.

Истинността на гореизложеното потвърждаваме с

подписите си: (п) **Иван Цв. Генчев**
жена ми (п) **Яна Иванова**
дъщеря ми (п) **Стефка Ангелова** . . на 23 г.
дъщеря ми (п) **Николина Георгиева** на 21 г.
син (п) **Цветко Иванов** . . . на 17 г.
дъщеря (п) **Серафима Иванова** . на 15 г.

52. Същият Иван Цв. Генчев с писмо от 21 декември 1942 година съобщава, че Пуна Митова от с. Калимановци (Берковско), която има болки в гърдите, ходила при мнозина лекари, но не видяла помощ, получила изцерение след като пила от водата от „аязмото", в която е бил сложен памука, с който е била изтрита ръката на св. Ивана и парченце от покрова, с който се покриват мощите на св. Ивана. Същата в благодарност към св. Ивана изпратила чрез Иван Генчев 100 лева. подарък.

53. Чрез маслото от кандилото при св. Ивана една жена се избавя от оглушаване

За Великден 1943 година Иван Цв. Генчев пак дойде на поклонение при св. Ивана. Тогава той съобщи, че Иванка Ленкова от с. Соточино (Берковско) получила изцерение от оглушаване след като слагала в ушите си маслото от кандилото на св. Ивана. Сега тя чува напълно добре.

54. Изцеряване от екзема на главата чрез водата от аязмото

През време на престояването си в монастира за Велик ден Иван Генчев се запозна с Суса Н. Стойчина от с. Рила (дупнишко), която му съобщила, че унука ѝ Николина Вангелова от гр. Дупница страдала едно време от екзема на главата. Ходила при различни видни лекари в Дупница и София, но не получила никакво подобрение. Най-после унуката била доведена при св. Ивана. Главата ѝ умили на аязмото и посипали с малко пръст от гроба на св. Ивана. Водата от аязмото взели и за у дома и там няколко пъти още измивали главата на детето и екземата минала, главата се очистила и където била изпадала косата израстнала нова. Сега унуката на баба Суса била напълно здрава и е учителка.

55. Св. Иван помага на един нервно боледуващ

Иван Петков Петковски от гр. Св. Врач, роден през 1895 год. разправя следното: Като малък боледувах до 3 годишна възраст. Не можех да стъпвам на крака, та майка ми ме носеше по врачки джи. Но положението ми не се подобри. Тогава майка ми ме обеща да служа на църквата „Св. безсребърници Косма и Дамян", както и на Св. Ивана по 1 година. Това беше през турското робство и аз не можах да изпълня майчиното си обещание да служа на св. Ивана, а в църквата „Св. безребърници Косма и Дамяна" слугувах безплатно през 1905—1906 година. През 1913 година, като навърших 17 години, майка ме ожени, макар да бях още млад и да нямах съзнание за съпружески задължения. Същата година се освободихме от турското робство и решихме да отидем на поклонение при св. Ивана. Мене много ми хареса монастиря и живота в него. Тогава имаше около 60 души братя. На драго сърце завинаги бих останал в монастиря, но бех вече женен. Отидохме при тогавашният игумен иеромонах Филарет и му предадахме една турска златна лира, като откуп за обричането. Игумена прие откупа, но на мене стана много мъчно, че не останах да работя в монастиря, за да изпълня обещанието на майка ми. През 1915 година боледувах от петнист тиф, но с вяра в Бога и по молитвите на св. Ивана оздравех. Участвувах в Европейската война и я изкарах благополучно. Но през 1920 година се разболях от нервно разстройство. Изпадах в лудост и в безсъзнание. Исках да ме закарат в Рилския монастир, но родителите ми ме закараха в психиатрическото отде-

ление на Александровската болница. Стоях там 29 дена и само благодарение ходатайството на един съгражданин, който дойде да ме посети, ме пуснаха. Аз се завърнах в св. Врач. След известно време взех един кон и с него за 1 ден и половина стигнах от Св. Врач в Рилския монастир. В монастиря престоях 20 дена и оздравех напълно. Исках да остана за по-дълго време, но не ми разрешиха. През 1920 година отново се разболях. Лежах продължително време в безсъзнание. По мое желание с автомобил ме закараха в Рилския монастир. Придружиха ме жена ми и сродника ми Васил Тушев. Дадоха ни за настаняване стая № 43. Същата вечер не можах да спя. На другия ден като се намирах в възбудено нервно състоянне, изкачих се на кулата без да ме забележи някой от нашите и бегом изобиколих я по горния ръб 3 пъти. Като постоях известно време в монастиря, усетих подобрение и се завърнах у дома. За Малка Богородица същата година пак идвах в монастиря, за да благодаря на св. Ивана за оздравяването. Исках да остана за по-дълго време, но ми казаха, че сега ти си слаб, ще дойдеш по-нататък, като оздравееш напълно. За Великден 1920 година посетих пак монастиря. Игуменът беше тогава архимандрит Кирил. Изказах му болката си и желанието да изпълня най-накрая обещанието на майка ми и да отслужа безплатно на св. Иван една година. Архимандрит Кирил ме прие. С голяма радост и желание започнах да работя в трапезарията, където ме определиха на работа. Като навърших годината си, заминах си у дома и оттогава, благодарение на Бога и на св. Ивана, не съм боледувал вече.

Истинността на гореизложеното потвърждавам с подписа си:

Рилски монастир (п) **Иван Петков**
20 август 1942 г.

56. Св. Иван покровителствува онези, които прибягват до него за помощ

Ангел Димитров Китов от с. Рила, пощ. куриер при т. п. станция в Рилския монастир, разправя следното: на 13. II. 1937 год. се ожених. Четири пъти жена ми помяташе все на четвъртия месец. Похарчих много пари по лекари, по безрезултатно. Като забремене жена ми за пети път, нещо ми се присъни като старец и петел. Сутринта като станах не можех да си обясня какво значеше това. Реших да обещая на св. Ивана един бял петел, за да се добие благополучно рожбата. По същото време имахме остри спорове с наследници за къщата ми. Също така обещах на св. Ивана едно

бяло агне, за да се уреди благоприятно въпроса за къщата и тя да остане моя собственост. Обещанието изпълних незабавно в един ден през пролетта на 1940 год. Като донесох петела и го отвързах при портата, дойде ми на ум такава мисъл: ако петелът изкукурига веднага, това ще бъде знак, че рожбата ще се добие благополучно. За мое щастие, щом пуснах петела, той побягна из монастирския двор и започна да кукурига.

На 1. VI. 1940 год. жена ми доби дете напълно здраво от женски пол, което нарекохме Софка. През 1943 год. добихме и друга рожба, която нарекохме Стоименка. Последното дете се разболе през пролетта на 1944 година. Обещах тогава, за да оздравее детето, да приготвя няколко килограма печено месо, което да раздам за здравето му. Детето оздраве, но аз още немам възможност да изпълня обещанието.

Също и за къщата ми въпроса се разреши благоприятно. Истинността на гореизложеното потвърждавам с подписа си:

24 септември 1946 г. (п) **А. Китов**
Рилски манастир

57. Чрез усърдни молитви пред св. Ивана оздравява едно момче

Стефана Симова Стоянова от гр. Дупница, ул. Николаевска № 33, разправя следното: „Син ми Стоянчо се разболя през 1939 година от инфекция на зъба. Наложи се да му бъде направена една доста сложна операция и да му се смени една челюст. Операцията, обаче, излезе несполучлива, макар да беше правена в София от един известен хирург. Като послествие синът ми боледува в продължение на $4^1/_2$ години. Водихме го по различни лекари, похарчихме много средства, но не можахме да добием положителни резултати. Накрая решихме да се обърнем до св. Иван и да го молим той да ни помогне. Няколко години подред го довеждахме при св. Ивана, аз се молих усърдно пред неговите св. мощи с сълзи на очи, да даде по-скоро оздравяване на сина ми и идването ми с болния син да бъде вече последно, защото нямах повече сили да гледам как страда моето дете. И слава на Бога, молитвата ни бе чута. През януари 1944 година от отворената рана из бузата, от която винаги течеше гной се показа кост. Заведох детето при Д-р Мирчев, за да го прегледа и ако може да извади тази кост. Докторът не се реши да стори това, като ми обясни, че може да стане силно кръвоизлияние. Но ето след два месеца костта излезе сама. Оказа се, че тя била голяма колкото малкия пръст на ръката на

възрастен човек. Показахме коста на доктора. Той я разгледа и ни каза, че това е кост от старата челюст, която по недоглеждане останала там. И самия доктор много се зачуди как тази кост която в продължение на толкоз години е стояла в тялото, излезе по чудесен начин сама навън.

Дойдохме сега в монастиря, за да се поклоним пред мощите на св. Ивана и да му благодарим за даруваното чудесно изцерение на моя син Стоянчо. Комшиите в Дупница ни разубеждаваха да не тръгваме за монастиря, понеже сега времето е военно и неспокойно, но аз се реших заедно с мъжа си и детето да изпълним своя дълг към св. Ивана и въпреки всичко да дойдем насам.

Гореизложеното потвърждаваме с подписите си:

1 ноември 1944 г.

Рилски монастир Баща: (п) **С. Стоянов**
Майка: (п) **Ст. Симова**
Син: (п) **Стоянчо**

58. Св. Иван оздравява крака на едно момиче

Димитър Михайлов Димитров родом от с. Страхилово (Свищовско), по настоящем подофицер от 2-а картечна рота, 5-а дивизионна тежко-картечна дружина, дошел в монастиря да се поклони пред мощите на св. Ивана по случай завръщането си от фронта из Македония, разправя следното: „сестра ми Петранка, когато беше на 12 годишна възраст през 1934 година, веднаж се завърна от разходка, с учителя и другарките си. Вечерта усети, че кракът ѝ нещо се схвана и я боли. Започна тя да опитва различни народни лекарства, но не намери никаква помощ. След това тя престана да ходи. Повикахме няколко лекари, за да ѝ окажат нужната помощ, обаче, като не се добиха добри резултати, те препоръчаха да бъде откарана сестра ми в търновската държавна болница. По това време се обади един старец от нашето село, който препоръча да ѝ превържем крака с мехлем, направен от меда, осветен в деня на св. вмч. Харалампий и от мозъка из кокала на умрял кон. Този старец едно време си убол крака и като го мазал с такъв мехлем, видел полза. Сложихме такъв мехлем на Петранка. Същата нощ тя сънува един старец с дълга бяла брада, който ѝ заповядал да каже на родителите си да не слагат този мехлем на крака ѝ, защото кракът ще изсъхне чак до горе. Баща ми, обаче, не се вслуша в съня, и ѝ обясни, че като ляга човек да спи, му се явяват различни сънища, та няма що да им обръща внимание и пак намаза кракът на Пе-

транка със същия мехлем. Същия старец пак се явил през нощта на Петранка и ѝ се скарал, задето позволила да ѝ бъде сложен отново същия мехлем, като казал: „ако и третия път дадеш да ти вържат кракът с този мехлем, кракът ти ще изсъхне догоре. Да знаеш че кракът ти ще оздравее на 7-я месец от заболяването: на 20 юни в четвъртък". Сестричката ми сутринта като се събуди, разправи за съня на мама и на тате и свали превръзката, като заяви, че не дава вече никой да я лекува от сега нататък. След слагането на мехлема кракът на Петранка се подгъна и тя не можеше вече да го движи. Лекарите я пресилваха, за да я накарат да прави движение с болния крак, но крака не действуваше. Ние като селяни имахме голяма нужда от работна ръка, обаче Петранка лежеше болна и не можеше да ни помага. Лека полека ние се примирихме с това положение. Настъпи период на жетва, улисахме се в работа и забравихме за болната Петранка и за датата 20 юни. На сутринта на 20 юни Петранка стана и скочи на болния крак върху балкона на къщата ни, за да опита дали наистина е оздравял, защото през нощта тя сънувала същия старец че идва при нея и ѝ разтрива болния крак с едно жълто лекарство, което много хубаво миришело. Този старец ѝ казал да почита този ден — 20 юни и да не работи на него, понеже в този ден е станало излекуването ѝ, да каже на родителите да пазят установените от св. православна църква пости, в празник да не работят и да посещават редовно църква; ако не изпълняват това, голямо зло ще сполети къщата. Впоследствие ни беше открито, че старецът, който се явявал на Петрана бил св. Иван Рилски. По това време аз бях 20 годишен. Не вярвах в Бога и другарувах с момчета от същите разбирания. Чудото, станало с мойта сестра, оказа силно въздействие за мойто духовно прераждане и от тогава аз започнах редовно да посещавам църква, макар често трябваше да правя това скришно, да отивам много рано в църква, за да избегна погледите и подигравките на мойте връстници. И сега във войската аз нося винаги със себе си евангелие и тълкуване на св. Библия, като чета в свободно време. Баща ми и майка ми също повярваха след станалото чудо, обаче татко след някоя година отново зкпочна предишния живот и даже ме отдели от къщата, защото не искаше да приеме да не се работи в празник и в неделя. Сега баща ми се поболя и иска отново да ме прибере при себе си. Писаха ми за това от дома и аз отговорих, че смятам за свой синовен дълг да изгледам баща си.

Гореизложеното потвърждавам с подписа си:

Рилски монастир (п) Д. Михайлов

29 ноември 1944 г.

59. Св. Иван помага за леко раждане

Недялка Тодорова Сейрекова, живуща в гр. София, ул. „Раковски“ № 187 с писмо от 4 февр. 1945 г. съобщава следното: „Наша комшийка лекарка се омъжи 40 годишна за професор-лекар в медицинския факултет. Лекарката щеше да става майка, но не се уповаваше само на медицината, а правеше молитви в Рилския монастир за лекото ѝ освобождаване. Голямо беше очудването не лекарите-професори, наобиколили родилното легло на лекарката, гледайки я как леко роди, че не стана нужда да употребяват инструментите и сръчността си! . .“

60. Св. Иван изцерява една тежко болна

Много изцерения, които стават при помощта на св. Ивана, остават неизвестни. По някой път тези, които са видяли полза от св. Ивана, се обръщат отново към него за помощ и тогава случайно научаваме за станалите чудеса. Така Димка Михайлова от гр. Бургас, живуща на ул. „Сливница“ № 81 с писмо от 7 февр. 1945 год. съобщава на игумена: „. . .като страдаща три години на смъртно легло, най-после намерих исцеление в вашия манастир: с молитвите на Великия чудотворец Иван Рилски бях помилувана от нашия Спасител Иисус Христос. Моля Ви се, помолете се на Господа и великия Негов служител Иван Рилски тъй да бъде помилван и единствения ми син Димитър, който лежи тежко на легло от туберкулоза, да получи исцеление от Господа и светията. . .“

61. Св. Иван запазва харизаните нему деца

Ката Тренчева, родом от гр. Берковица, понастоящем живуща в гр. София, ул. „Скобелев“ — 52, разправя следното: „Умираха ми деца едно подир друго пет на брой на 1½ годишна възраст за 24 часа от неизвестни причини. Тогава хората ме научиха да се обърна за помощ към св. Ивана, когато бех в положение за 6-то дете. През 1912 год. за пръв път дойдох на поклонение в Рилския монастир. Помолих се пред св. Ивана и харизах детето, което щеше да се роди, като го откупих. Детето ми се роди от мъжки пол и аз му сложих името на св. Ивана — нарекох го Иванчо. Това дете ми се запази и след това родих още две деца: — момиче Верка и момче Александър. Всичките ми деца са живи и здрави. Иванчо и Александър ходиха на фронта и се завърнаха благопо-

лучно. Иванчо е понастоящем картограф — действующ поручик, а Александър е зъботехник, първият е на 35 годишна възраст, а Александър на 31 година.

Крайно съм признателна и благодарна към св. Ивана и това ме принуди да съобща за общо знание неговите чудеса и неговата духовна сила, които той пръска от векове и помага на страждущия български народ. Идвам в монастиря на поклонение вече за шести път. Сега съм на 68 годишна вързраст.

Истинността на горното потвърждавам с подписа си:

Рилски монастир
24 юни 1945 год.

(п) Поклоница: **Ката Тренчева**

62. Св. Иван изцерява болната ръка на една жена

Пенка Костадинова Цветкова, на 61 годишна възраст, родом от с. Скравена (Ботевградско), живуща понастоящем в гр. София, ул „Цар Симеон" № 70, разправя следното: десната ми ръка от два месеца ме болеше и не можех с нея да работя. Дойдох в Рилския монастир на поклонение в събота срещу Петдесятница на 23 юни. Още същия ден като пристигнах, отидох да се измия на чешмата и си измих хубаво ръцете с надежда св. Иван да ми помогне. И наистина още същата вечер усетих облегчение в болките. А сега ръката не ме боли вече и аз днес изметох цялата стая в монастиря, в която се настанихме, без да усетя някаква болка. Сега съм радостна и благодарна към св. Ивана за полученото изцерение.

Гореизложеното потвърждавам с подиса си:

Рилски монастир
25 юни 1945 год.

(п) **Пенка Костадинова Цветкова**

63. Боледуваще дете за вразумение на родителите му

Евлампия Славова от гр. Бургас, ул „Царица Елеонора" № 79, разправя следното: преди 6—7 години Маринови, наши сродници от с. Оризаре (бургаско) докараха в града детето си Маринчо на 2 годишна възраст, тежко болно от двойна пневмония. Те занесли детето при лекаря, но последния им казал, че късно са дошли и той сега не може с нищо да им помогне. Отчаяни, родителите се завърнаха при нас и ние отделихме една стая за пренощуване на майката с детето, а бащата отиде да нощува в хо-

тела. Вечерта аз с вяра в Бога реших да омия детето с светена вода, смесена с тази от аязмото на Рилския монастир. Дадох на детето й да изпие от тази вода. Веднага детето стана весело и на другия ден оздраве.

Понеже родителите на детето не бяха много вярващи: не ходеха на църква, не постеха и не се причестяваха, то за мене беше ясно, че това тежко разболяване на детето и чудесното му оздравяване е било знамение от Бога за вразумление на родителите. Аз упътих родителите, че трябва да поправят поведението си. Бащата хвърли вината върху майката, че той като зает няма възможност да отдели време за църква, а че тя като майка е длъжна да върши това. Но всеки случай и двамата поразени от чудото в порива на радостта си дадоха обещание, че за напред ще бъдат други.

След няколко месеци, понеже родителите с нищо не се промениха, детето наново се разболя. Майката, която имаше у дома вода от аязмото, взета от мене, омила детето с нея и то оздравяло пак. Аз отново внуших на майката, че тези разболявания и чудесни изцерявания на детето им са знамения на Бога за тяхно вразумление. Обаче, те не обърнаха на това внимание. След една година детето пак тежко се разболе от двойна пневмония. Закараха го и го оставиха на лечение в една бургаска клиника. Лекарите, обаче, не са могли с нищо да помогнат на детето. По едно време при посещаване на болницата от бащата, Маринчо му казал, че вижда горе един старец да го вика при себе си. След това детето наскоро умря и те го погребаха в селото.

Горното потвърждавам с подписа си:

Рилски монастир
7 август. 1945 г.

(п) **Евлампия Славова**

64. Св. Иван облегчава страданията на една жена, боледуваща от пясък в бъбреците

Същата Евлампия Славова от гр. Бургас разправя следното: „Страдах от пясък в бъбреците. При една силна бъбречна криза, не знам точно дали на сън или в полу-будно състояние, ми се яви св. Иван, застанал пред дупнишката порта до едно дърво от бъз. Направих веднага след събуждането си чай от бъз и болките ми спряха".

Истинността на гореизложеното потвърждавам с подиса си:

Рилски монастир
7 август, 1945 г.

(п) **Евлампия Славова**

65. Изцеряване на треска

На 12 февруари 1946 година бях в София по работа и случайно се запознах с Димитър Георгиев Новаков от гр. Берковица. Последният, като узна че съм от Рилския монастир, ми разправи следното: „Когато бях на 13 годишна възраст, през 1930 година, разболях се от треска. Това беше през лятото. Мойта кръстница тръгваше за Рилския монастир на поклонение. Макар и да бях болен, реших и аз да я придружа. Компанията ни се състоеше от 4 души. Тръгнахме пеша от Берковица до София (83 километра). Взехме пътя за 1 ден. От София продължихме с влак до Дупница и от там пеша до монастиря. В с. Рила спахме на монастирския метох и на другия ден продължихме за монастиря. На път за монастиря стана ми лошо. Настигнахме един монах, който ездеше кон. Примолихме го да ми помогне и той ме качи на коня. Така стигнахме монастиря. В монастиря взе силно да ме тресе и аз повече лежах. На другия ден за Голяма Богородица, като забиха камбаните, аз станах и макар да се усещах зле, отидох на църква. Поръчахме маслосвет. Когато правеха маслосвета, бях коленичил. Като свърши маслосвета и свещеника ме повика с усмивка за да стана, помаза ме по челото със светено масло и аз в същата минута усетих че съм здрав. След свършека на литургията, като напълно здрав, отидох заедно с нашите до постниците, проврях се през дупката в пещерата и се завърнах у дома напълно здрав. След това вече не ме тресе и болен не съм лежал.

Истината на горното с подписа си потвърждавам:

(п) Д. Георгиев

66. С пръст от гроба на св. Ивана излекувано подуване на лице

Днес 21 април, Великден 1946 година, долуподписаният архимандрит Климент Рилец, библиотекар при Рилската св. Обител, съставих настоящия акт в присъствие на иеромонах Евтимий, офимерий при същата св. Обител и монах Евлогий, завеждащ „старата" постница, за следното и чудесно събитие, разказано от Ангелина Иезекилева от с. Вършец (Берковско), на възраст 53 годишна, която потвърждава истинността на чудото с подписа си.

„Мъжът ми Иезекил, разправя Ангелина Иезекилева, през зимата 1945 година се разболя от гърло. Десната страна на лицето

му се поду, зачервеня, а после посиня. Той боледува около две седмици. Лекуваха го първом лекарите от Вършец, а след това те го препратиха в София. Но и софийските лекари не могли да му помогнат и той се завърна обратно у дома. Понеже болестта се усложняваше и той изгуби всякакъв апетит и нищо не ядеше, пожела да замине за болница във Вратца. Аз, обаче, му предложих да опитаме пръст от гроба на св. Ивана и памук от св. му мощи, та ако не помогнат, тогава да ходи в болницата. Земята и памука бяхме донесли от монастиря, като идвахме на поклонение през 1944 година за Великден. Аз измих първом болната буза на мъжът ми, след това я посолих със земята от гроба на св. Ивана, сложих отгоре памук и завих с една кърпа. Вечерта той полегна и заспа, а преди това две седмици не можа да заспи. През нощта той се събуди и ми каза, че му е по-добре. Поиска да си прави гаргара с кислородна вода, както му бяха предписали лекарите, но аз не му дадох, като казах, че сега имаме друго лекарство. Сутринта му развързах превързката и забелязах, че страната му беше спаднала и онова място, което беше насолено със земята побеляло, а от страни беше още червено. Като видяхме, че земята помага, слагахме я още два дена и мъжът ми напълно оздравя.

Истинността на горното потвърждавам с подписа си:

(п) Ангелина Иезекилева

Съставител на акта: (п) Архимандрит Климент

Присъствували: { 1. (п) Иеромонах Евтимий
2. (п) Монах Евтимий

67. С пръст от гроба на св. Ивана се изцеряват болни крака

АКТ

Днес 21 април — Великден 19'6 година, долуподписаният архимандрит Климент Рилец, библиотекар при Рилската св. Обител, съставих настоящия акт в присъствие на иеромонах Евтимий, ефимерий при същата св. Обител и монах Евлогий, завеждаш „старата" постница за следното чудесно събитие, разказано от Ангелина Иезекилева от с. Вършец (Берковско), на възраст 53 годишна, която потвърждава истинността на чудото с подписа си:

„През октомври 1945 година кракът ми в горната му част зачервеня и много ме болеше. След това настъпи втвърдяването му. Отидох при лекаря в Вършец. Същият, като ме прегледа, предписа ми да слагам на крака ленено семе. Същевременно ме предупреди,

че ако лененото семе не помогне, ще се наложи да се реже кракът. Аз му заявих, че по никой начин няма да се съглася на операция. Като се завърнах от лекаря, обадих всичко на мъжът ми. Той ме посъветва да си вържа на кракът земя от гроба на св. Ивана заедно с памука. Направих това. През нощта не можах да заспя до къде 1 часа. След това заспах и ето сънувам, че до кревата ми застанал един мъж, на средна възраст, облечен в селски дрехи от сив вълнен плат, с прошарена брада, нисък на ръст. Той ми каза: „ето това става, като се работи в празник и се блажи в петък", (а аз бех работила в празник и на едно място се облажих в петък, за хатър на познатите, при които отидох на гости). След това той ме запита: „познаваш ли ме кой съм аз?". Аз му казах, че не го познавам. Той ми каза, че е св. Иван и се изгуби. Аз веднага се събудих и казах на мъжа си, че съм сънувала св. Ивана. На сутринта усетих подобрение и за 2—3 дена кракът ми оздраве. В благодарност към св. Ивана за чудесното изцерение за дена на св. Ивана (1 ноември) ходих на поклонение в манастирчето св. Иван Рилски, което се намира в врачанския балкан до с. Бистрец (Врачанско).

Истинността на гореизложеното потвърждавам с подписа си:

(п) **Ангелина Иезекилева**

Съставител на акта: (п) **Архим. Климент**

Присъствували: 1. (п) **Иером. Евтимий**
2. (п) **Мон. Евлогий**

68.

Богдан Георгиев Герасимов, жител на с. Янчев Чифлик (Берковско), на 56 годишна възраст, бивш служащ в софийската духовна семинария, дошел на поклонение в Рилския монастир за Великден заедно с една група поклонници от тяхния край, разправя следното: „Мария Михайлова от нашето село, дошла сега заедно с мене на поклонение в Рилския монастир, отишла с няколко жени да бере здравец из монастирския балкан. Изведнаж тя усетила силни болки в стъпалото на лявия крак, така че едвам могла да се завърне в в стаята си. Тя полегна, а жените започнаха да я лекуват и накрая решиха да й вържат земя от гроба на св. Ивана заедно със стара шума от едно дърво, което само в Рилския монастир расте и при монастирчето „св. Иван Рилски" във врачанско и, което, заради черните точици по листата му, ние наричаме „св. Иванови сълзи".

Шумата я намокрихме предварително и я вързахме заедно със земя от гроба на св. Ивана. След като полежа така няколко часа, кракът й напълно оздравя и тя можа за нощната служба да отиде в църквата".

Истинността на гореизложено потвърждаваме с подписите си

Рилски монастир (п) **Богдан Георгиев Герасимов**
21 април 1946 г. (п) **Еленка Д. Панова**, от с. Вършец — Берковско

69. Наказание за подигравка с ковчега на св. Ивана

Наказанието за извършено престъпление понякога се простира не само върху този, който го е извършил, но и върху онези, които имат допир или общуване с този човек. В житията на светиите се разправя за следната случка: В първите векове на християнството, когато е имало много езичници, двама християни влезнали в една баня да се изкъпят. По едно време виждат, че в банята влиза един известен философ — безбожник. Като забелязал това единият от християните, казал на другия: „брате, да бягаме от банята, додето тя не се е съборила, та покрай онзи безбожник да не затрупа и нас с тебе".

От друга пък страна знаем от Свещеното Писание, че заради 10 души праведници Бог щади градове, населени с грешници (Бит. 18, 32).

На Спасовден 1945 год. стана голяма катастрофа с един камион, който замина от монастиря заедно с около 25 души пътници. Катастрофата стана за наказание на шофьора, който се подигра с ковчега с мощите на св. Ивана. Пострадаха почти всички пътници, пострада и шофьорът.

За тази случка събрахме сведения от няколко души и по тази причина ги предаваме поотделно.

Монастирският лекар Д-р Александър Рязанов разправя, че на Спасовден 1945 год. станала голяма катастрофа с един товарен автомобил от някаква фабрика в Симитли, в който камион се качили около 25 души работници и семействата им. Автомобилът бил каран от един пиян шофьор. Под „Ягнилото" автомобилът връхлетял върху един камък край реката и се обърнал. Виновникът на катастрофата — шофьорът успял да избяга. Два дена той се крил из гората, след това се предал на властите.

Картината, която сварил Д-р Рязанов, когато бил доведен с лека кола за даване на първа помощ, била много страшна. Всички 25 души се оказали ранени, кой по-тежко, кой по-леко, стонове, плач и викове. Когато той ги прегледал, констатирал: строшени кокали, изкълчени стави. Понеже превързването на такъв голям брой ранени от един лекар без помощници не могло да стане бърже, а пострадалите протестирали, уведомен бил рилският участъков лекар Д-р Момов за катастрофата. Заедно с помощния си персонал той излезнал насреща с един камион и като намерил подходяще място край пътя на една ливада в сенка устроил превързочен пункт. Д-р Рязанов използувал един минаващ товарен камион, качил върху него всички ранени и тръгнал към превързочния пункт. Тук била дадена първа помощ на ранените, след което те били препратени в болница. Според сведенията, които получил Д-р Рязанов, впоследствие няколко души от пострадалите починали.

Истинността на гореизложеното потвърждавам с подписа си:

Рилски монастир (п) Общ. лекар в Рил. монастир **д-р А. Рязанов**
април 1946 год.

Монах Прохор, брат на Рилската св. Обител, свещопродавач разправя, че на Спасовден 1945 година, когато се изклепало за вечерня и той отишъл в църква да продава свещи, при него дошла една жена, софиянка, за да си вземе свещи. Същата жена казала на свещопродавача следното: „научихте ли новото? Онзи шофьор, който днес се подигра с ковчега на св. Ивана, обърнал камиона и е станала голяма катастрофа".

Исинността на гореизложеното потвърждавам с подписа си:

(п) **Монах Прохор**

Игумена на Рилската св. Обител Архимандрит Калистрат получил сведение от Св. Врач, че същият шофьор, който преобърнал камиона на Спасовден през 1945 година, се е разстроил психично и е бил изпратен на лечение в гр. Бяла.

Игумен: (п) **Архимандрит Калистрат**

70. Св. Иван помага на един манастирски чиновник

Васил Дивечки, деловодител при канцеларията на Рилската св. Обител, разправя следното: „През 1943 година бях извикан в запаса на армията. По това време жена ми бе тежко болна на

легло. С душевна мъка заминах за Югославия. Като мислех постоянно за болната си жена, която остана без никаква помощ, молих се на св. Ивана да й помогне. В джеба си носех постоянно с себе си иконка на св. Ивана и тропаря му. Когато бях вече на мястослужението си в Югославия, получих телеграма от жена ми с следното съдържание: „Тръгни веднага. Задушва ме". Телеграмата още повече усили душевната ми тревога. Щом получих телеграмата, през нощта в 11 часа без да се обадя на адютанта и да взема от него нужното разрешение за да се явя пред командира на полка, отидох при последния. В момента, когато се явих при командира, влезе при него и адютанта и ми се скара, задето без негово знание съм отишъл при командира. Командирът ме изруга здраво и ме изгони, като ме заплаши с наказание. Отчаян, аз се завърнах в помещението при войниците. За да се помоля на усамотение, аз слезнах в скривалището, което беше направено за предпазване от въздушни нападения. Молих се усърдно от все сърце на св. Ивана, за да направи всичко възможно, та да ми се даде нужната отпуска. Никога през живота си така не съм се молил, като онази нощ. Усетих една духовна сила, която като ток премина през мене. Щом привърших молитвата си, чух гласа на взводния командир, който дойде да ме потърси и да ми обади радостната новина, че ми е разрешена отпуска за 14 дена. С благодарност към св. Ивана на другия ден заминах при жена си. С молитвите на св. Ивана, тя наскоро оздравя".

Истинността на гореизложеното потвърждавам с подписа си:

Рилски монастир
22 юни 1946 год.

(п) В. Дивечки

ЧУДОТВОРНАТА ИКОНА НА ПРЕСВЕТА БОГОРОДИЦА „ОСЕНОВИЦА" В РИЛСКИЯ МОНАСТИР

Не се знае точно произходът на тази чудотворна икона. В надписа върху кулата, стрсена през 14 век, се споменава пресв. Богородица „Осеновица", (т. е. осеняваща — покровителница). Ето защо се предполага, че тази чудотворна икона през 14. в. е вече била в монастира. Неофит Рилски споменава в книгата си „Описаніе българскаго священнаго монастыря Рылскаго" (стр. 25) за едно предание, съгласно което тази икона е била подарена от Византийския император Мануил Комнин през 12 век, в благодарност за изцерението, което той получил от мощите на св. Иван рилски, намиращи се тогава в Средец (София). Има и друго предание, което, изглежда е по-недостоверно, именно че тази икона е подарена от жената на Султан Мурад II — царица Каломария 15 в.

Тази икона е облечена с тежка сребърна обкова и е обиколена с 32 малки преградки, в всяка от които се намират мощи на следните светии: 1) св. пророк Даниил, 2) св. праведен Лазар, 3) св. мъч. Левкий, 4) св. апост. Андрей, 5) св. ап. и еванг. Матей, 6) св. цар Константин, 7) св. мъч. Агатангел, 8) св. Стефан нови, 9) св. великомъч. Артемий, 10) св. великомъч. Пантелеймон, 11) св. мъч. Георгий, 12) св. мъч. Вакх, 13) св. Иоан милостиви, 14) св. мъч. Мануил. св. Атанасий Александрийски. 16) св. Григорий архиеп. цариградски, 17) св. мъч. Флор, 18) св. мъч. Лавр. 19) св. свещеномъч. Симеон сродник Господен, 20) св. свещеномъч. Антипа, 21) св. Андрей архиеп. Критски, 22) св. мъч. Андрей Стратилат, 23) св. свещеномъч. Климент еп. Анкирски, 24) св. Ипатий Гангрски, 25) св. мъч. Михаил, 26) св. Иоасаф Блажени, 27) св. първомъч. Стефан, 28) св. мъч. Калиник, 29) св. Магдалина, 30) св. мъч. Ирина, 31 св преподд. Теофан, 32) св. правед. Салома. В какъвто ред са разположени светиите в иконата, намираща се в кивота над шкафчето, в което се пази чудотворната икона, в същия ред са разположени и мощите им. Сребърната обкова на иконата е по-нова.

В старо време, както през турското робство, така също и след него, тази икона е била носена, по желание на населението в

Самоков, Дупница, Джумая и другаде, когато там се случвали епидемически болести: холера, чума и др. По вярата на хората, ставали са изцерявания от болестта и прекратяване на епидемиите.

Обикновено чудотворната икона е била съпровождана от двама иеромонаси и един дякон. От цялото братство ставало тържествено изпращане на иконата, напътствувани с молебен, както и след завръщането ѝ ставало тържествено посрещане. Ние нямаме записани множеството чудеса, които се извършили при чудотворната икона в старо време. Ще съобщим по-долу различни чудесни случаи от по-ново време.

1. Едно момиче повръща погълната игла

АКТ

Днес, 22 септември 1934 год., долуподписаният иеромонах Климент, брат на Рилската св. обител, изпълняващ службата ефимерий, в присъствието на иеромонах Партений, ефимерий-библиотекар в Софийскага духовна семинария, съставих настоящия акт по повод на следното чудесно събитие, разказано от г-жа Зора Барутчиска родом от гр. Кюстендил, живуща в гр. София, на възраст 57 години, която потвърждава истинността на чудото с подписа си:

„През 1917 година 15 август (Успение на пресв. Богородица), бех идвала на поклонение в Рилската св. Обител. Като се завърнах в къщи в София, видях на сън старинната икона на пресвета Богородица, която имаме в къщи и която ми разправи следното за бъдещата съдба на семейството ни: за сина ми Иван, че ще живее с големи хора (което наистина и стана) и за дъщеря ми че към 15 годишна възраст ще има една опасност за живота си, а сетне ще бъде добре. Аз забравих тоя сън. Минаха след това няколко години. Като навърши 15-годишна възраст, в деня на Благовещение, дъщеря ми, като си чоплеше зъбите с една черна карфица, я погълна. Отидохме за преглед на рентген; оказа се, че иглата се намира в стомаха ѝ. Аз се уплаших извънредно много. Цялата нощ плаках и на колене се молих пред иконата на пресв. Богородица в къщи. Дъщеря си оставих в клиниката на д-р Балсамов — София. Всекидневно я посещавах. В продължение на 3 дена лекарите констатирваха, че карфицата стои в стомаха. Те даваха на дъщеря ми да яде само картофи. На четвъртия ден ми дойде на ум, че имам донесена от Рилския монастир вода от чудотворната икона на пресв. Богородица (с мокър памук са били избърсани мощите, намиращи се в иконата и този памук е бил потопен в вода). До-

насям тази вода в болницата и я давам на дъщеря си да я изпие. Вечерта, като ѝ направиха преглед на рентген, констатираха, че карфицата не е вече в стомаха. Като ми съобщиха това лекарите, предупредиха ме, че има опасност да не би карфицата да се закачи някъде из червата. Отидох в къщи и цяла нощ прекарах на молитва, а сутринта рано отидох в църквата „Св. Петка" (стара), да си чета там параклис на пресв. Богородица. След това отидох в клиниката и една от сестрите ми съобщава радостната новина, че иглата е излязла. Когато отидох при дъшеря си, за да я видя и я запитах, как е излязла иглата, тя ми каза, че сутринта като спала. още, започнала да усеща, че нещо я гъделичка в гърлото; вложила пръсти в устата си и извадила от там излизащата навън карфица.

След това имах разговор с лекарите, които ми заявиха: „Г-жо, с дъщеря ви е станало чудо на природата! Остава сега само да я прегледаме, да не би карфицата да е оставила някъде вътре рани от които да тече кръв". След прегледа се констатира, че никъде няма рани, и дъщеря ми напълно здрава се върна у дома. Това го разправям за слава на Бога, не за друго".

Съобщителка: (п) **Зора Барутчиска**
Присъствувал: (п) **Иеромонах Партений**
Съставител на акта: (п) **Иеромонах Климент**

2. Една няма проговорва

АКТ

Днес 30 юни 1936 година, в Рилския монастир, долуподписаният иеромонах Климент, брат на Рилската св. Обител, съставих настоящия акт, в присъствието на свещеник Борис Пешев от църквата „Успение на пресв. Богородица" — Подуене. София, за следното: Александра Ненчева Тодорова, родом от с. Поибрене (Панагюрско), живуща в София, ул. „Рибен буквар" № 24, на възраст 40 годишна, разправи за един чудесен случай, станал от чудотворната икона на пресв. Богородица, намираща се в Рилския монастир, а именно: сестра ѝ Димитра Стоева (по мъж Сапунчева), онемяла и се вцепенила с цялото си тяло, вследствие на гърмотевица, която веднаж я била сполетяла в полето. Гонена от своите домашни поради немотата ѝ и некадърността ѝ за работа, тя решила да прибегне до помощта на Божията Майка. С кола свекър ѝ и свекърва ѝ я докарват в монастиря, като се присмивали на вярата ѝ да оздравее. Пред чудотворната икона на пресв. Богородица свещеникът ѝ чел 40 молитви.

Когато свещеникът ѝ чел 39-тата молитва, той ѝ казал: „Отвори устата да благодариш на Бога". Когато привършил четенето на 40-тата молитва, пак ѝ заповядал да благодари на Бога — тя веднага проговорила и се почувствувала съвършено здрава, така че на заминаване вече не се качила в колата, а тръгнала пеша. Това станало през 1902 година. След оздравяването Димитра Стоева е била отново прибрана от свекъра и свекърва си. Тя починала преди 15 години.

За гореизложеното съставих настоящият акт, за да служи за поука на невярващите и за укрепване вярата на вярващите.

Съставител на акта: (п) **Иеромонах Климент**
Съобщителка: (п) **Александра Н. Тодорова**
Присъствующ: (п) **Свещеник Б. Пешев**

3. Психически разстроен младеж оздравява

АКТ

Днес 3 септември 1936 година, долуподписаният иеромонах Климент, брат на Рилската св. Обител, изпълняващ службата ефимерий, в присъствието на иеродякон Генадий, студент от Софийския богословски факултет, съставих настоящия акт по повод на следното чудесно събитие, разказано от г-жа Василка Наджакова, родом от гр. Дупница, живуща понастоящем в гр. София — Красно село, ул. „Васил Левски" № 29, на възраст 60 годишна, която потвърждава истинността на чудото с подписа си.

Преди 13 години, разказва г-жа В. Наджакова, синът ми Борис, когато бе в V клас на гимназията в София, получи нервно разстройство. Отидохме при проф. Попов (русин), който предписа лекарства на сина ми, който тогава чувствуваше отначало само силно главоболие. Професорът поръча след три седмици отново да го посетим. Аз не схванах трагичността на положението. Синът ми не изпи всички предписани му лекарства, нито отиде при професора след три седмици. Когато той се почувствува по-зле, тогава се явихме при проф. Попов. Той, като научи, че не сме изпълнили предписаното от него и видя, че болестта се е усложнила, си прехапа устните. Предписа ни отново лекарства и поръча да се скрият от сина ми всички ножове, въжета и пр. Като чух това, дойдох в ужас. Положението на сина ми се влошаваше все повече и повече. Той стана като вцепенен. Устата му отваряхме с голяма мъка, за да му наливаме мляко. Той прежълтя цял, започна да буйствува и

да говори: „Аз съм луд, вържете ме!“ Настанихме го в психиатрическата клиника на проф. Попов. По това време ходих при баба Анна Кодева живуща в София, чийто брат (архимандрит Антоний) беше игумен на Рилския монастир. Тя ми препоръча светена водица от чудотворната икона на пресв. Богородица от Рилския монастир. Написа писмо до брата си, за да ни изпрати вода от тази чудотворна икона. След този разговор с баба Анна Кодева и написаното писмо до игумена на Рилския монастир, забелязах малко подобрение у сина си. А когато му дадохме от светената вода от чудотворната икона, той дойде в съзнание и поиска да ме види. През време на болестта си той отказваше да ме види. Той си спомни за една стара икона на пресв. Богородица, която беше донесена от Света Гора и понеже тя беше много стара, аз я сложих в мазата, заедно с непотребни неща. Синът ми, като дойде в съзнание, първом ме упрекна, задето аз държа в мазата тази икона, и аз като съзнах грешката си, сложих иконата в иконостаса, където и сега с благоговение я държа. Постепенно синът ми започна да се възвръща към нормално здравословно състояние. По съвета на проф. Попов, известно време след изписването му от клиниката, не го заведохме в къщи, за да не му припомним предишната обстановка, а го развеждахме из Дупница и други места. Той оздравя напълно. Завърши търговската гимназия, която беше прекъснал вследствие на болестта. Завърши и Свободния университет и сега е чиновник в Българска кредитна банка в София. Той е на 29 годишна възраст. Аз съм много благодарна на пресв. Богородица за чудесното изцеряване на сина ми и всяка година, в знак на благодарност за това, идвам на поклонение в св. Рилска обител“.

Гореизложеното потвърждавам с подписа си:

(п) В. Ст. Наджакова
Съставител на акта: (п) Иеромонах Климент
Присъствувал: (п) Иеродякон Генадий

4. Една жена била наказана за открадната частица от св. мощи

През 1926 год. посетила манастиря една жена от София. По нейно желание ефимерият иеромонах Онуфрий ѝ отслужил параклис пред чудотворната икона на пресв. Богородица. Когато този свещеник, вдълбочен в молитва, е чел параклиса, тази госпожа, незабелязано, с ножче извадила една частица от мощите, намиращи се в св. икона, завила я в кърпичка и си заминала за София, за да

я занесе у дома. Наскоро й се разболяло детето, след 2—3 дена и другото, което и умряло. Разболял се и мъжът й. След време и тя се почувствувала не добре. Разбрала тя, че това е наказание от пресв. Богородица, която й се явила на сън. Тогава тя написала на игумена, епископ Варлаам, писмо като съобщила греха си, повърнала частицата и замолила да бъде направен молебен пред чудотворната икона за опрощаване на греха й, за нейното здраве и за здравето на семейството й. Няколко свещеници заедно с дякона отслужили молебена. Наскоро след това тя известила игумена с едно писмо, че благодарение на пресв. Богородица цялата й къща: тя, мъжът й и детето й са вече здрави и че тя е раздала на сиромасите 6—7000 хиляди лева. Също и на монастиря изпратила подарък.

5. Силен дъжд угасява пожара на „Бричебор"

През 1925 год. м. август, в монастиря избухна голям пожар. Запали се боровата гора в местността „Бричебор" — насрещната страна на монастиря. Благодарение на голямия вятър, пламъкът се носеше с неимоверна бързина. За 15 минути той обхвана целия „Бричебор", едно пространство от няколко километра. Монастирското братство изнесе чудотворната икона и направи молебен към пресв. Богородица и св. Иван Рилски и стана чудо! Неочаквано се изля пороен дъжд и пожарът изгасна. Ако това не беше станало щеше да изгори не само цялата монастирска гора, но имаше опасност и за самия монастир да пострада, защото огънят от вятъра прехвръкваше на голямо разстояние. Това и сега се вижда от опожарената местност. С човешки усилия нищо не можеше да се направи, макар да бяха извикани трудоваци и войници на помощ. Но „невъзможното за човека е възможно за Бога" — Чудото спаси гората и монастиря от опожаряване.

6. Св. Иван предизвестява за пожара един иеромонах

Горното чудо е било предшествувано от едно друго. Два-три дена преди споменатия пожар, иеромонах Исаия († 1937) сънувал следния предзнаменателен сън: той и покойният вече монах Максим, седяли на пейка в артиката, пред църквата, в очакване да удари клепалото за вечерня. (Пожарът стана нещо ½ час преди вечерня). Неочаквано иеромонах Исаия забелязал, че ковчегът с мощите се отворил и св. Иван излезъл из ковчега. Иеромонах

Исаия се обърнал към монах Максима и му казал: „Гледай, са. Иван излязъл от сандъка". Но последния не обърнал внимание, а иеромонах Исаия тръгнал подир св. Ивана. Той разгледал и запомнил много добре: стар, много сух, низък с дълга брада („досущ какъвто беше монастирския самарджия Порфирий", каза иеромонах Исаия) Облечен бил в една стара дебела вълнена дреха, с мека плетена калугерска шапка (каквито носят сега монасите по келиите и за работа) и с було отгоре. Иеромонах Исаия направил поклон до земята, но св. Иван не му дал ръката си и той му целунал само дрехата. Свети Иван излязъл на двора и се изправил по направление към „Бричебор" — гледал продължително в това направление, после се завърнал към църквата и станал невидим.

Иеромонах Исаия на сутринта, след като видял съня, разправил за него на монах Максим, който живял наблизо до неговата келия. На друг никой той не бил говорил за това. След като станал пожарът, изглежда, монах Максим си спомнил за съня и съобщил за него на тогавашния игумен епископ Варлаам. Последният ходил в келията на иеромонах Исаия да го пита, истина ли е, че той видял този чудесен сън? Додето е бил жив иеромонах Исаия, бидейки много скромен и благочестив, пазеше в тайна този сън и го разправяше само на по-доверени хора.

7. Синът на самоковския протестантски проповедник умира

От старо време е запомнен следният чудесен случай, който ни разправи старият архимандрит Кирил — проигумен. Това станало когато св. икона е била носена в гр. Самоков още през турско робство. Протестантската пропаганда съществувала още тогава. Чудотворната икона била тържествено посрещната от владиката и целия народ от града. Там е вирлувала епидемия на дифтерит. При посрещането на иконата взел участие и протестантският пастор, обаче, не за да отдаде нуждните почести на иконата и да се помоли на пресвета Богородица да избави и неговата къща от вирлуващата болест, защото и неговият син, макар и съвсем възрастен, е бил болен, а за да използува случая да проповядва еретическото си учение. „Какво е това! — започнал той да вика на народа. — Какво правите, християни ли сте? Това е идолопоклонство". Народът, обаче, изпълнен от радост, че е пристигнала чудотворната икона да ги избави от болестта, не обърнал никакво внимание на думите на протестанта. Всеки с благоговение целувал

чудотворната икона и молил да посетят и неговата къща. Където минавала чудотворната икона, навсякъде усещали болните облекчение, а пасторът като се завърнал у дома си, заварил сина си умрял.

8. Едно парализирано момиче оздравява

Иеромонах Корнилий разправя за следното чудо на което той бил очевидец. През месец септемврий 1924 година, като мирянин, той живял в гр. Дупница и дошел в монастиря на поклонение. В монастирската църква било доведено от родителите си едно момиче, на възраст около 14—15 години. То страдало от парализация и цялото треперело. Болното момиче било поставено при чудотворната икона на пресв. Богородица и чредният свещеник, архимандрит Горазд, започнал да служи молебен за оздравяването на момичето. През време на четенето момичето започнало да усеща подобрение. Когато молебенът бил привършен, парализираното момиче престанало да трепери и излязло от църквата напълно здраво. За горепоменатото чудо съм слушал и от самия архимандрит Горазд († 1932 год.).

9. Чудесно изцеряване от менингит

АКТ

Днес 25 септември 1938 год. в гр. Кюстендил, долуподписаният иеромонах Климент, ефимерий-библиотекар при Рилската св. обител, в присъствието на: Христо Павлов, кадет от софийската военна гимназия и Гавриил Евстратиев, манипулант при Рило-манастирското лесничейство, съставих настоящият акт по повод на следното чудесно събитие, разказано от Надежда Петър Павлова от гр. Кюстендил.

През месец март 1938 год. Христо Павлов, кадет, син на Надежда П. Павлова, се разболял от инфлуенция. Инфлуенцията дала като последствие усложнение в вътрешното ухо. На два пъти била извършена трапанация. Явил се менингит с раздразнение на мозъчните центрове! В твърде тежко положение Христо лежал в софийската армейска болница — очно-ушно отделение. Майката стояла при леглото му. Изгубена била всяка надежда за оздравяването му. Военният лекар, както и хирургът заявили, че са приложили всички средства, които знае медицината и сега остава само надеждата на Божията помощ. Лекарите отбегнали да открият на Надежда П. Павлова цялата истина, а на подполковник Миразчийски (вуйчо на

Христо Павлов), като на военен, обяснили, че надеждата е вече изгубена, че трябва да бъде подготвена майката на болния, както и да се извикат родните му, защото Христо преживява последните минути от живота си. Подадени били телеграми. Пристигнали Гавриил Евстратиев, който носил с себе си светена вода от Рилския монастир (телеграмата той получил срещу светлия петък, по обичая, пред чуоотворната икона на пресв. Богородица е бил извършен водосвет от софийския митрополит Стефан в съслужение с монастирското духовенство и Гавриил Евстратиев, използувайки случая, взел от светената вода за болния), и Христина подполковник Миразчийска, лелята на Христо. И тя донесла също светена вода без да знае, че такава носи и Гавриил Евстратиев. На болния била поднесена светена вода за пиене. Последният я приел с голяма вяра. Пийнал от нея, измил си очите и главата и веднага след това почувствувал облегчение. До този момент главата непрекъснато го болела; а след приемането на светената вода той пожелал да яде. Отворил му се апетитът и той бърже започнал да върви към оздравяване. Сега той е напълно здрав и следва в военна гимназия.

Гореизложеното потвърждаваме с подписите си:

1. (п) ст. кадет **Хр. Павлов**
2. (п) **Г. Евстратиев**
3. (п) **Н. П. Павлова**
4. (п) **Хр. Ст. Миразчийска**

Съставител на акта: (п) **Иеромонах Климент**

10. Чудесно изцеряване на болно гърло

Васка Анчева от гр. Скопие, посетила монастиря заедно с скопското православно християнско братство на 10 септември 1941 година, разправя следното: Преди три седмици тя била пак на поклонение в монастиря, дошла от гр. Скопие за пръв път след освобождението му. Тя била сложила при Чудотворната икона на пресв. Богородица „Осеновица“ за осветяване заедно с иконки и малко ментови бонбонки. Когато се завърнала у дома си в Скопие тя намерила своя внук тежко болен от гърло с температура 40°. В такова тежко състояние той лежал болен вече три деня. Не знаяйки как и с що да му помогне, тя решила да му даде от бонбонките, които пренощували при Чудотворната икона. Скришно от родителите, тя дала на внучето си една бонбона, за да я изяде с вяра. На другия ден внучето се събудило напълно здраво.

11. Желанието за сдобиване на един внук се изпълнява

АКТ

Днес 15 април 1943 година, долуподписаният Архимандрит Климент, ефимерий-библиотекар при Рилската Св. Обител, съставих настоящия акт в присъствието на Иеромонах Сергий, брат на същата Св. Обител, по повод на следното чудесно събитие, разказано от поклоника Иван Игнатов Нягулов от с. Копиловци (Берковско), който с подписа си потвърждава истинността на чудото:

„През 1942 година за Успение Богородично идвах в Рилския монастир. Пред Чудотворната икона на пресвета Богородица „Осеновица“ направих молебен за сина си Илия, който имаше желание да се сдобие с едно момче. Той се бе оженил преди 15 години, но му се раждаха все момичета пет на брой. Също и аз имах голямо желание да ме сдобие Господ с един внук. По ходатайството на Пресвета Богородица Бог чу молбата ни, и миналата година срещу Димитровден съпругата на Илия роди момче, което биде наречено Димитър. Сега пак дойдох в св. Обител, за да благодаря на Пресвета Богородица за голямата радост, която имаме сега в къщи“,

Истинността на гореизложеното потвърждавам с подписа си:

(п) х. Иван Игнатов
Присъствувал: (п) Иеромонах Сергий
Съставител на акта: (п) Архим. Климент

„ПРАВОСЛАВЕН МИСИОНЕР“

е единственото в България частно издавано религиозно списание, пряката задача на което е: 1) да отбива нападките на невярващи и безбожници срещу св. наша вяра; 2) да изобличава заблудите на сектанти, еретици и разколници; 3) да печели и едните и другите за св. православна вяра, като разкрива и доказва — богословски и чисто научно-правотата на нейното учение и прави истините ѝ широко достъпни за всекиго.

Годишно ***„Православен мисионер“*** *излиза в две големи книги от по 300 стр. едната. Абонаментът му за 1946 година е само 300 (триста) лева.*

Православни християни! Ако искате да се запознаете добре с съкровищницата на св. наша православна вяра, запишете се за ***„Православен мисионер“!*** *Препоръчайте го на вашите близки и познати! Запишете ги! С това ще им поднесете един истински скъпоценен дар!*

Редактор-издател: ***Архимандрит Методий***
София, ул. Цар Асен № 2.

ЦЕНА 100 ЛЕВА